

tepaav

türkiye ekonomi politikaları araştırma vakfı

istikrar enstitüsü

Mali İzleme Raporu

- 2008 Yılı Kasım-Aralık
Ayları
Bütçe Sonuçları

© 2009 TEPAV | ISE

Bu rapordaki tüm bilgiler kaynak gösterilmesi kaydı ile kullanılabilir.

I. 2008 Yılı Kasım-Aralık Ayları Bütçe Uygulama Sonuçları

A. Merkezi Yönetim Bütçe Sonuçlarına Kısa Bakış-Yönetici Özeti

Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi yıl sonu itibarı ile 17.069 milyar YTL açıkla kapanmıştır (Tablo 1).¹ Söz konusu açık yılın başında hedeflenen bütçe açığının biraz altında, yıl ortasında güncelleştirilen tahminin ise oldukça üzerindedir.

Bütçe’de gözlemlenen bu gerçekleşmenin hedeflerin tuttuğu şeklinde yorumlanmasının yanıltıcı olduğu konusunda yıl sonu bütçe uygulamasını değerlendiren ve daha önce kamuoyuna açıklanan ön değerlendirme notumuzda gereken açıklamalar yapılmış bulunmaktadır.

2008 yılı bütçesi uygulamalarına bir bütün olarak bakıldığında, yılın ilk yarısında bütçenin görünürdeki disiplininin sağlandığı ve ödeneklerin daha sıkı kontrol edildiği, buna karşılık özellikle vergi gelirlerinde dolaysız vergilerden kaynaklanan önemli bir tahsilat sağlandığı dikkati çekmekteydi. Başta stopaj olmak üzere kısmen diğer dolaysız vergilerdeki tahsilat artışları ile birlikte, özellikle dış ticaretten alınan alınan vergilerin olumlu etkisi de yılın başındaki performansı önemli bir biçimde etkilemekteydi. Bundan önceki yıl gelirlerinin bankacılık kesimi başta olmak üzere reel kesimde görece olarak yüksek gerçekleşmesinin dolaysız vergiler açısından yılın ilk yarısında yarattığı olumlu etkiden de burada söz etmek gerekmektedir. Öte yandan yılın ilk aylarından itibaren yurtiçinde alınan KDV ve ÖTVde önceki yıla oranla bir erozyon yaşandığı da baştan itibaren dikkat çekmekteydi. Yılın ilk yarısı için nisbeten olumlu gibi görünen bu resim yılın ikinci yarısından itibaren yavaş yavaş şekil değiştirmeye başlamıştır. Özellikle GAP Eylem planı ve benzeri harcama arttırıcı paketler ile ekonomide gözlemlenen durgunluğa karşı harcama genişlemesi yoluna gidilmiştir. Bu genişlemeyi finanse etmek için bu defa İşsizlik Fonu ve Özelleştirme Fonu kaynaklarının merkezi yönetim bütçesine aktarılması yoluna başvurulmuş ve Maliye Bakanlığı’nca yayınlanan yıl ortası güncelleştirme raporunda bütçe açığının çok iyimser bir tahminle yıl başındaki

¹ Bu rakamın 2009 yılı içinde kesin hesabın çıkması ile birlikte mahsuplaşma işlemleri sonucunda bir miktar yukarıda çıkabileceğini de gözden uzak tutmamak gerekmektedir.

hedefin oldukça altında gerçekleşeceği öngörüsü yapılmıştır. Toplu olarak bütçeye gelir yazılan bu tür sanal kaynakların hemen harcanmamaları nedeni ile bütçe uygulamaları görünürde olumlu bir resim verse de, yılın sonlarına doğru yatırım harcamalarında hız kazanma ve mahalli idarelere aktarılan paylardaki artış gibi harcama kanadındaki eğilimler karşısında, gelir kanadı bu artışlara karşı bir bütün olarak yanıt verememeye başlamıştır. Daralan dış ticaret hacmi ile birlikte, yılın başlarında yurtiçi dolaylı vergi erozyonunu bir ölçüde dengeleyici fonksiyon ifa eden dış ticaretten alınan vergilerde de, yılın son aylarına doğru, kayıplar yaşanmaya başlanmıştır.

Dolayısı ile, bir bütün olarak merkezi yönetim bütçe açığı özellikle yılın son üç ayında hızla bozulmaya başlamış ve daha birkaç ay önce yapılan tahminlerin oldukça üzerinde bir açıkla kapanmıştır(Tablo 2). Öte yandan merkezi yönetim bütçe açığının yarısının tek başına Aralık ayında oluştuğu dikkat çekmektedir.

Tablo 1. Merkezi Yönetim Bütçesi 2008 Kasım-Aralık Gerçekleşmeleri (2007 Yılı ile Karşılaştırmalı)

milyon YTL	2007 Yıl			2008 Öde.		2007 Yıl			2008 Öde.	
	Kas.07	Kas.08	Değişim (%)	Son. Göre Gerç.	Göre Gerç.	Ara.07	Ara.08	Değişim (%)	Son. Göre Gerç.	Göre Gerç.
Harcamalar	184.402	202.030	9,56	90,61	90,78	204.068	225.967	10,73	100,00	101,53
1-Faiz Hariç Harcama	137.440	153.240	11,50	88,80	92,01	155.315	175.306	12,87	100,00	105,26
Personel Giderleri	40.526	45.582	12,47	93,05	93,65	43.569	48.825	12,06	100,00	100,31
Sosyal Güv.Kur. Devlet Primi	5.023	5.549	10,48	86,59	86,63	5.805	6.402	10,29	100,00	99,94
Mal ve Hizmet Alımları	17.555	19.184	9,28	79,24	83,75	22.258	23.941	7,56	100,00	104,52
Cari Transferler	58.435	63.396	8,49	92,39	91,60	63.292	70.116	10,78	100,00	101,31
Sermaye Giderleri	9.590	13.182	37,45	74,26	111,95	13.003	18.441	41,81	100,00	156,61
Sermaye Transferleri	3.148	2.616	-16,90	88,85	125,48	3.542	3.173	-10,44	100,00	152,21
Borç Verme	3.162	3.732	18,00	89,03	94,87	3.846	4.411	14,69	100,00	112,13
Yedek Ödenekler	0	0				0	0			
2-Faiz Harcamaları	46.963	48.791	3,89	96,37	87,13	48.753	50.661	3,91	100,00	90,47
Gelirler	174.687	193.758	10,92	92,13	94,72	190.360	208.898	9,74	100,00	102,12
1-Genel Bütçe Gelirleri	170.194	188.248	10,61	92,38	94,40	184.803	202.790	9,73	100,00	101,69
Vergi Gelirleri	140.589	156.073	11,01	91,99	91,16	152.835	168.087	9,98	100,00	98,18
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	7.484	6.939	-7,28	94,69	77,28	8.239	7.297	-11,43	100,00	81,28
Faizler, Paylar ve Cezalar	14.375	15.864	10,36	92,02	112,37	15.706	17.026	8,41	100,00	120,60
Sermaye Gelirleri	6.042	8.286	37,14	99,43	192,40	6.080	9.105	49,75	100,00	211,41
Alınan Bağış ve Yardımlar	1.704	782	-54,10	94,57	97,56	1.845	869	-52,87	100,00	108,46
Alacaklardan Tahsilat	0	304				98	405		100,00	
2-Özel Bütçe Gelirleri	3.006	3.855	28,24	79,20	112,81	3.972	4.369	9,99	100,00	127,84
3-Düzen. ve Denet. Kurul.Gel.	1.487	1.655	11,28	93,75	95,76	1.585	1.740	9,74	100,00	100,65
Bütçe Dengesi	-9.715	-8.272	14,85	69,97	45,97	-13.708	-17.069	-24,52	100,00	94,85
Faiz Dışı Denge	37.248	40.518	8,78	106,89	106,62	35.045	33.592	-4,15	100,00	88,39
Program Tanımlı Faiz Dışı Denge	24.875	25.634	3,05	114,84	81,93	21.661	17.740	-18,10	100,00	56,70

Tablo 2’de açıkça görüldüğü gibi, 2007 yılının son üç ayında fazla veren resmi tanımlı faiz dışı fazla dahi 2008 yılının son üç ayında açık vermeye başlamıştır. Faiz dışı giderler bu dönemde reel olarak % 5 civarında artarken, gelir kanadında % 10 civarında reel bir azalışla karşılaşılmıştır. Bu ise özellikle Türk vergi sisteminin dönemsel dalgalanmalardan çok ciddi bir biçimde etkilendiğini ve sistemde yapısal bir sorun yaşandığını da göstermektedir.

Tablo 2. Ekim-Aralık Ayları Bütçe Gerçekleşmeleri

	2007	2008	Değişim	Reel Değişim
	Ekim-Aralık	Ekim-Aralık	(%)	(%)
	(Bin YTL)	(Bin YTL)		
Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri	50.108.121	60.489.773	20,72	9,68
Faiz Hariç Bütçe Giderleri	44.126.850	51.166.269	15,95	5,35
Personel Giderleri	10.531.152	11.677.482	10,89	0,75
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	1.711.856	1.867.265	9,08	-0,89
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	8.626.044	8.872.625	2,86	-6,54
Savunma-Güvenlik	3.507.048	3.464.921	-1,20	-10,23
Sağlık Giderleri	1.950.336	1.931.603	-0,96	-10,01
Cari Transferler	15.600.120	17.608.422	12,87	2,56
Görev Zararları	507.830	704.030	38,63	25,96
KİT Görev Zararları	197.000	525.564	166,78	142,40
Hazine Yardımları	9.035.440	9.816.977	8,65	-1,28
Sosyal Güvenlik Kuruluşlarına Hazine Yardımları	225.667	272.981	20,97	9,91
İşsizlik Sigorta Fonu	225.667	272.981	20,97	9,91
Sağlık, Emeklilik ve Sosyal Yardım Giderleri	8.205.031	8.878.480	8,21	-1,68
Sosyal Güvenlik Açık Finansmanı	6.104.924	5.369.000	-12,05	-20,09
Mahalli İdarelere Hazine Yardımları	401.741	496.995	23,71	12,40
Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	107.630	189.206	75,79	59,72
Hane Halkına Yapılan Transferler	292.811	345.823	18,10	7,31
Tarımsal Amaçlı Transferler	428.851	632.088	47,39	33,92
Sosyal Amaçlı Transferler	39.538	163.362	313,18	275,41
Yurtdışına Yapılan Transferler	134.645	199.387	48,08	34,55
Gelirden Ayrılan Paylar	4.737.582	5.141.888	8,53	-1,39
Mahalli İdare Payları	3.587.224	4.110.224	14,58	4,11
Sermaye Giderleri	5.452.448	8.615.462	58,01	43,57
Sermaye Transferleri	916.308	1.119.976	22,23	11,05
Borç Verme	1.288.922	1.405.037	9,01	-0,96
Faiz Giderleri	5.981.271	9.323.504	55,88	41,63
Merkezi Yönetim Gelirleri	48.573.195	48.236.508	-0,69	-9,77
Genel Bütçe Gelirleri	46.548.130	46.428.981	-0,26	-9,37
I-Vergi Gelirleri	41.178.415	40.810.174	-0,89	-9,95
Gelir, Kar ve Sermaye Kazanç. Üz. Al. Ver.	13.978.394	14.559.393	4,16	-5,36
Gelir Vergisi	9.885.424	10.037.299	1,54	-7,74
Gelir Vergisi Tevkifatı	9.462.597	9.634.805	1,82	-7,49
Kurumlar Vergisi	4.092.970	4.522.094	10,48	0,39
Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler	455.505	401.206	-11,92	-19,97
Veraset ve İntikal Vergisi	43.226	54.518	26,12	14,59
Motorlu Taşıtlar Vergisi	412.279	346.688	-15,91	-23,60
Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri	16.628.811	16.394.708	-1,41	-10,42
Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi	4.262.665	4.075.816	-4,38	-13,12
Özel Tüketim Vergisi	10.359.989	10.085.696	-2,65	-11,55
petrol ve Doğalgaz Ürünlerine İlişkin ÖTV	5.837.632	5.853.518	0,27	-8,89
Motorlu Taşıt Araçlarına İlişkin ÖTV	1.521.875	758.824	-50,14	-54,70
Kolalı Gazoz, Alkollü İç. Ve Tüt Mam.	2.734.522	3.213.432	17,51	6,77
Dayanıklı Tüketim ve Diğer Mallara İlişkin ÖTV	265.960	259.922	-2,27	-11,20
Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi	829.575	1.012.567	22,06	10,90
Mal ve Hizmetlerden Alınan Diğer V.	1.176.582	1.220.629	3,74	-5,74
Uluslararası Ticaret ve Muame. Al. Ver.	7.906.136	7.260.628	-8,16	-16,56
İthalde Alınan Katma Değer Vergisi	7.306.885	6.651.311	-8,97	-17,29
Damga Vergisi	951.548	998.665	4,95	-4,64
Harçlar	1.247.896	1.181.361	-5,33	-13,98
Başka Yerde Sınıflandırılmayan Diğer Ver.	10.125	14.213	40,38	27,54
II-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.357.593	933.989	-31,20	-37,49
III-Alınan Bağışlar ve Yardımlar ile Özel Gel.	244.619	223.625	-8,58	-16,94
IV-Faizler, kayıplar ve Cezalar	3.597.442	3.494.520	-2,86	-11,74
V-Sermaye Gelirleri	72.453	847.936	1070,33	963,35
VI-Alacaklardan Tahsilat	97.608	118.737		
Özel Bütçeli İdarelerin Gelirleri	1.735.123	1.505.549	-13,23	-21,16
Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların Gelirleri	289.942	301.978	4,15	-5,37
Faiz Dışı Denge	4.446.345	-2.929.761	-165,89	-159,87
Bütçe Dengesi	-1.534.926	-12.253.265	698,30	625,33

Bu durumun etkisi yılın ortasında alınan kararlar ile bütçeye eklenen İşsizlik ve Özelleştirme Fonu kaynakları hariç tutulup, bütçe dışından ödenen KEY ödemeleri bütçeye dahil edildiğinde, yılın bütünü için daha iyi bir gösterge

sayılabilecek düzeltilmiş tanımlı faiz dışı denge performansında kendisini çok daha belirgin bir biçimde göstermektedir., Düzeltilmiş Maliye tanımlı faiz dışı fazla performansı 2008 yılı sonunda, görece olarak düşük bir performans gösteren 2007 yılının da % 23,7 oranında altında kalmıştır.

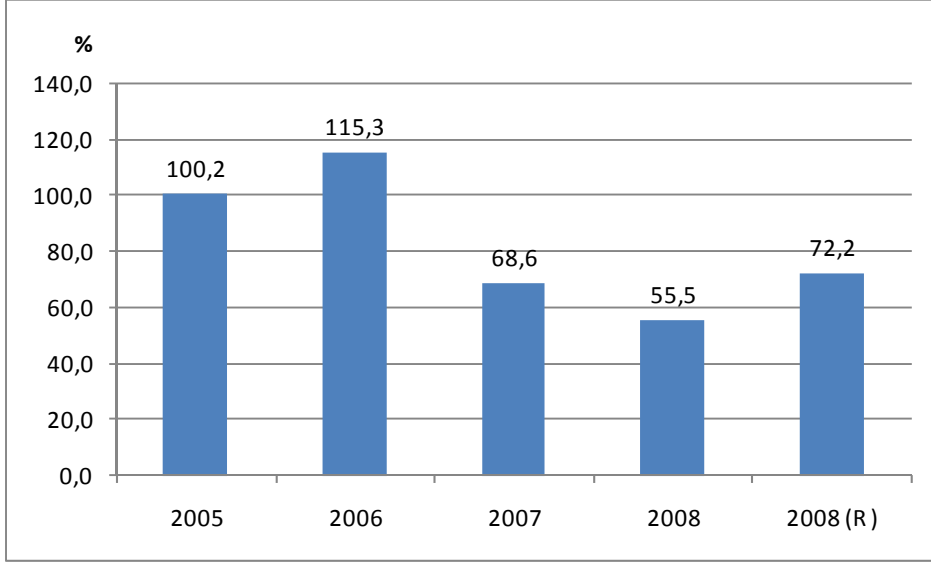
Tablo 3. Özelleştirme, Fon Gelirleri Hariç, KEY Ödemeleri Dahil Bütçe Dengesi

<i>milyon YTL</i>	Ara.07	Ara.08	Değişim (%)
Bütçe Gelirleri	190.360	208.898	9,7
Bütçe Gel. (özelleştirme hariç)	183.494	200.010	9,0
Bütçe Gel. (özelleştirme ve fon gelirleri hariç)	183.494	198.710	8,3
Bütçe Harcamaları	204.068	225.967	10,7
Bütçe Harcamaları (KEY Öd. Dahil)	204.068	227.867	11,7
Bütçe Dengesi	-13.708	-17.069	24,5
Bütçe Dengesi (özelleştirme, fon gelirleri hariç, KEY dahil)	-20.574	-29.158	41,7
Faiz Dışı Denge (özelleştirme, fon gelirleri hariç, KEY Dahil)	28.179	21.503	-23,7

Öte yandan, bütçede son yıllarda belirginleşen fakat yıl içinde Geçici Mizan yayınlanmadığı için takibi yeterince yapılamayan, harcama olarak kaydedilmeleri gereken ertelenen yükümlülükler nedeni ile harcama kanadında resmin bütününe görülemediğine de dikkat çekilmelidir.

İzleyen Grafik 1'den görüleceği üzere, 2008 yılında başlangıç hedeflerine göre program tanımlı faiz dışı fazla performansı % 55 sapma ile program döneminin en düşük düzeyinde gerçekleşmiştir. Revize hedefe göre bu oran % 72'ye çıkmaktadır.

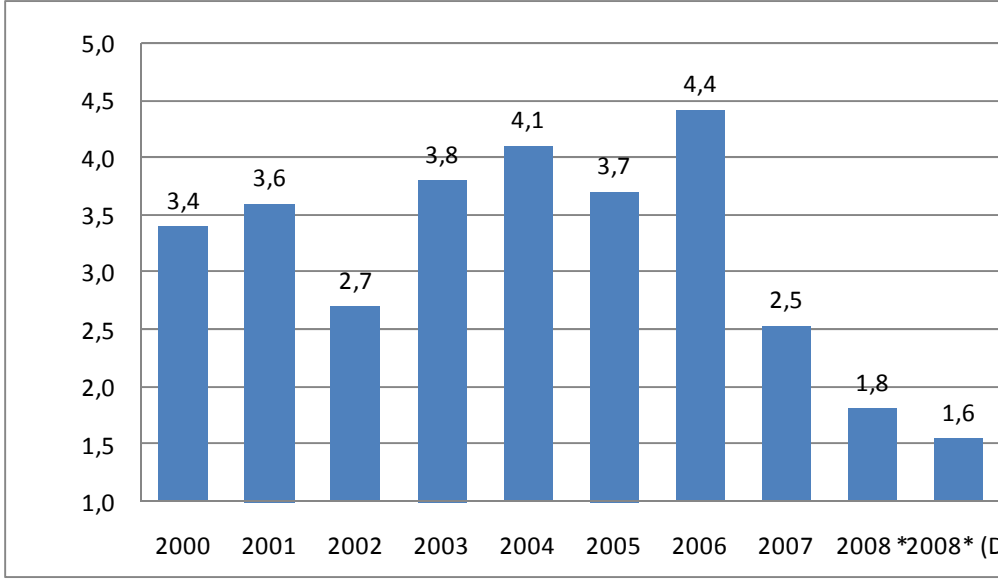
Grafik 1. Merkezi Yönetim Bütçesi Program Tanımlı Faiz Dışı Fazla Performansı: Başlangıç Hedeflerine Göre Performans Sapması Oranları (2005-2008)

2008 (R), Ekim Sonu revize edilmiş faiz dışı dengeye göre performans

Bütçe hedefleri yanında mali performansa yıl sonu gerçekleşme oranları açısından bakıldığında, program tanımlı/düzeltilmiş faiz dışı fazlanın 2008 sonunda başlangıç hedefinin 14 milyar YTL, gerçekleşme tahminin ise 7 milyar YTL altında gerçekleştiği görülmektedir. Bu ise istikrar programları uygulamasına geçtiğimiz 2000 yılından bu yana sergilenen en düşük mali performansa işaret etmektedir. Nitekim izleyen grafikten görüleceği üzere, GSYH'ya oran olarak % 4'lerin üzerine çıkan program tanımlı fazla son dokuz yılın en kötü mali performansı olan % 1,8'e inmiştir. KEY ödemeleri dahil edildiğinde bu oran % 1,6'ya kadar düşmektedir.

Grafik 2. Merkezi Yönetim Bütçesi Program Tanımlı Faiz Dışı Fazla Gelişimi (% GSYH)

* 2008 yılı GSYH tahmini DPT 2009 Yılı Programı'ndan alınmıştır

D: KEY ödemeleri dahil edilerek yapılan düzeltilmiş program tanımlı denge

Kaynak: 2000-2004 (2000-2007, IMF Staff Reports; 2005-2008, Hazine Müsteşarlığı ve kendi tahminimiz)

Sonuç olarak, 2008 yılı bütçe sonuçları baştaki hedeflerine ulaşma konusunda sanal yöntemlerle bütçeye gelir eklenmesi gibi yollara başvuru, harcamalarında görünürde bir disiplin sağlanmaya çalışılan ancak yapısal sorunlar taşıdığı giderek belirginleşen vergi sistemi nedeni ile bu konuda da başarılı olunamayan bir görüntü vermektedir. Bu nedenle, daralma dönemlerinde vergi tahsilatında azalma beklenirken bunun bir politika sonucu değil de irade dışı gerçekleşmesi, Hükümet'in vergi politikası ile durgunlukla mücadele etmesi konusunda önemli bir engele işaret etmektedir. Harcama kanadındaki her genişlemeci eğilimin bir noktadan sonra bu engele takılması gibi bir durumla karşılaşmaktadır. Zira kontrol edilemeyen bir vergi yapısı veri iken harcama genişlemesine gidilmesinin önüne finansman sorunu çıkmaktadır. 2009 Bütçesi bu açıdan zaten gerçekçi olmayan bir biçimde hazırlandığı için, Hükümet'in durgunlukla mücadelede nasıl bir maliye politikası izleyeceği ciddi bir soru işareti olarak kalmaktadır.

B. Bütçe Giderleri

Eylül ve Ekim aylarında ivme kazanan bütçe giderlerindeki artış Kasım ayında da devam etmiştir. Ekim ayı sonunda bütçe giderleri geçen yılın aynı dönemine göre % 7,4 oranında artış gösterirken, Kasım ayı sonunda bu artış oranı % 9,6'ya; Aralık ayı sonunda ise % 10,73'e çıkmıştır.

Kasım ayında bütçe giderlerindeki artışın arkasında yatan en önemli kalem faiz giderleridir. Bununla birlikte, faiz dışı harcamalarda da bir önceki yılın aynı dönemine göre artış oranı, Ekim sonu artış oranlarının üzerinde, % 11,5 oranında gerçekleşmiştir. Yıl sonunda, geçen yıl sonuna göre bu artış oranı % 12,9 seviyesine yükselmiştir.

Tablo 4. 2007-2008 Kasım-Aralık Sonu Karşılaştırmalı Bütçe Harcamaları

(milyon YTL)	Kasım					Aralık				
	2007	2008	Artış Oranı (%)	2007 Gerç. Oranı (%)	2008 Gerç. Oranı (%)	2007	2008	Artış Oranı (%)	2007 Gerç. Oranı (%)	2008 Gerç. Oranı (%)
Merkezi Yönetim Bütçe Harc. Top.	184.402	202.030	9,6	90,6	90,8	204.068	225.967	10,7	100,0	101,5
Faiz Dışı Giderler	137.440	153.240	11,5	88,8	92,0	155.315	175.306	12,9	100,0	105,3
I. Per. Giderleri	40.526	45.582	12,5	93,0	93,7	43.569	48.825	12,1	100,0	100,3
II.Sos. G.üv. Kur. Devlet Primi Giderleri	5.023	5.549	10,5	86,6	86,6	5.805	6.402	10,3	100,0	99,9
III. Mal ve Hizmet Alım Giderleri	17.555	19.184	9,3	79,2	83,8	22.258	23.941	7,6	100,0	104,5
Sağlık Harcamaları	5.752	5.876	2,2	86,8	87,2	6.625	6.764	2,1	100,0	100,3
İlaç Harcamaları	806	781	-3,0	82,6	71,7	975	946	-3,0	100,0	86,8
Tedavi ve Sağlık Malzemesi Harc.	1.397	1.479	5,8	80,5	82,1	1.736	1.788	3,0	100,0	99,2
Yeşil Kart	3.549	3.616	1,9	90,7	93,9	3.914	4.031	3,0	100,0	104,7
Savunma ve Güvenlik (Sağlık Harıç)	5.414	6.041	11,6	71,5	71,8	7.599	8.188	7,7	100,0	97,4
Diğer Mal ve Hizmet Harcamaları	6.389	7.267	13,7	90,8	92,9	8.034	8.988	11,9	100,0	103,5
IV. Cari Transferler	58.435	63.396	8,5	92,4	91,6	63.292	70.116	10,8	100,0	101,3
Görev Zararları	1.188	1.803	51,7	84,8	116,2	1.401	2.041	45,6	100,0	131,5
Hazine Yardımları	34.285	35.171	2,6	94,5	88,1	36.273	38.769	6,9	100,0	97,1
Sosyal G.üv. Kuruluş. Hazine Yard.	729	931	27,6	90,3	99,9	808	1.022	26,6	100,0	109,7
Sağlık, Emeklilik ve Sosyal Yardım Giderleri	31.381	31.733	1,1	94,9	85,7	33.063	35.133	6,3	100,0	94,9
Sosyal Güvenlik Açık Finansmanı	25.203	24.121	-4,3	97,6	83,7	25.823	25.850	0,1	100,0	89,7
Kar Amacı G.üv. Kur. Yap. Trans.	641	333	-48,0	94,0	99,1	682	444	-34,9	100,0	132,1
Hane Halkına Yapılan Transferler	892	956	7,2	89,8	86,8	996	1.092	9,6	100,0	99,1
Tarımsal Amaçlı Transferler	5.470	5.780	5,7	98,5	107,0	5.555	5.809	4,6	100,0	107,6
Hane Halkına Yapılan Dig. Trans.	357	579	62,0	57,8	91,5	618	884	42,9	100,0	139,6
Sosyal Amaçlı Transferler	51	381	645,3	75,8	167,2	67	442	555,2	100,0	193,9
Yurtdışına Yapılan Transferler	447	480	7,2	89,4	73,3	507	609	20,1	100,0	93,1
Gelirden Ayrılan Paylar	15.103	17.913	18,6	88,0	92,4	17.192	20.028	16,5	100,0	103,3
V. Sermaye Giderleri	9.590	13.182	37,4	74,3	111,9	13.003	18.441	41,8	100,0	156,6
VI. Sermaye Transferleri	3.148	2.616	-16,9	88,9	125,5	3.542	3.173	-10,4	100,0	152,2
Yurtiçi Sermaye Transferi	3.066	2.554	-16,7	91,4	137,1	3.354	3.042	-9,3	100,0	163,4
Yurtdışı Sermaye Transferi	81	62	-24,2	43,3	27,8	188	130	-30,7	100,0	58,7
VII. Borç Verme	3.162	3.732	18,0	89,0	94,9	3.846	4.411	14,7	100,0	112,1
Yurtiçi Borç Verme	3.002	3.455	15,1	91,9	93,2	3.561	3.979	11,7	100,0	107,3
Yurtdışı Borç Verme	160	277	73,1	56,1	123,1	285	432	51,6	100,0	192,0
VIII. Yedek Ödenekler	0	0				0	0			
Faiz Giderleri	46.963	48.791	3,9	96,4	87,1	48.753	50.661	3,9	100,0	90,5

Kasım ayı sonunda, başlangıç bütçesine göre, toplam merkezi yönetim bütçe giderlerinin % 90,8'i gerçekleşmiştir. Faiz dışı giderlerde ise bu oran % 92'ye çıkarak 2007 yılının aynı döneminin gerçekleşme oranının yaklaşık 3 puan üzerinde oluşmuştur.

Aralık ayı sonunda ise, başlangıç bütçesine göre merkezi yönetim bütçe giderlerinin gerçekleşme oranı % 101,5'dir. Faiz dışı harcamalarda bu oran %

105,3'e yükselmektedir. Başlangıç bütçesine göre merkezi yönetim giderlerinin daha da yüksek gerçekleşmemesinin nedeni faiz harcamalarıdır. Bütçede 56 milyar YTL öngörülen faiz harcamaları, yıl sonunda 50,7 milyar YTL düzeyinde gerçekleşmiştir. Ekim ayında Meclis'e sunulan 2009 yılı bütçe gerekçesinde yer alan , 2008 yılı yıl sonu bütçe giderleri tahminine göre, merkezi yönetim bütçe giderlerinin gerçekleşme oranı ise % 98,4'dür. Ancak faiz dışı giderler için bu oran % 100,2'ye çıkmaktadır. Ekim ayında yapılan revizyon kapsamında faiz harcamaları gerçekleşme öngörüsü 54,5 milyar seviyesine çekilse de, revizyona göre yıl sonu gerçekleşmesi % 93 seviyesinde kalmıştır.

Kasım ayı sonunda personel giderleri geçen yılın aynı dönemine göre %12,5 oranında artmıştır. Cari transferlerdeki artış ise % 8,5 düzeyindedir. Özellikle KİT görev zararları ve mahalli idarelere yapılan yardımlar ve İşsizlik Sigortası Fonu'na aktarılan Hazine payı söz konusu artışı desteklerken, sosyal güvenlik açık finansmanında birikimli olarak % 4,3 oranındaki azalma cari transferler kalemindeki artışı sınırlamıştır.

Kasım sonunda, geçen yılın aynı dönemine göre, yatırım harcamaları %37,4 oranında artmıştır. Mal ve hizmet giderleri ise geçen yılın aynı dönemine göre % 9,3 oranında artmıştır. Bu artışın arkasında yatan, savunma ve güvenlik harcamalarındaki artıştır.

Aralık ayı sonundaki gelişmelere bakacak olursak, Aralık ayı bütçe giderlerindeki artışın arkasında yatan en temel kalem ise sermaye giderleridir. Ay içi gelişmelerde, geçen yılın aynı dönemine göre % 54,08 artan sermaye giderleri, yıl sonunda birikimli olarakve geçen yılın aynı dönemine göre % 41,81 oranında artmıştır. Sermaye giderleri, başlangıç bütçesine göre % 156,6 oranında; revize hedeflere göre ise % 104,3 oranında artarak gerçekleşmiştir. Özelleştirme Fonu ile İşsizlik Sigortası Fonu ve varlık satışından aktarılan kaynak çerçevesinde yatırım harcamaları artmıştır.

Sermaye transferleri kalemi ise, geçen yıl aynı döneme göre % 10,4 oranında azalış gösterse de, hem başlangıç bütçesi hem de revize hedeflere göre en fazla sapma gösteren kalemlerdendir. Başlangıç bütçesine ve revize hedeflere

göre gerçekleşme oranı, sırası ile, % 152,2 ve % 113,2'dir. Sermaye transferlerindeki bu sapma esas olarak mahalli idarelere yapılan transferlerden kaynaklanmaktadır.

Personel giderleri, geçen yılın aynı dönemine göre % 12,1 oranında artış göstermiş ve başlangıç bütçesine göre % 100,3, revize hedeflere göre ise % 97,4 oranında gerçekleşmiştir. Üstelik bu noktada kamu personeline yapılan ödemelerin bir kısmının bütçe dışından ve döner sermayeler üzerinden yapıldığı da gözönüne alınmalıdır. Bu ise harcama kanadında daha önce sözünü etmiş olduğumuz, resmin tümünün görülememesinin diğer bir boyutunu oluşturmaktadır.

Mal ve hizmet alımları geçen yıl aynı döneme göre % 7,7 oranında artmıştır. Başlangıç bütçesi ve revize hedeflere göre gerçekleşme oranları ise % 104,5 ve % 96,7'dir. Savunma ve güvenlik harcamaları başlangıç bütçesinin altında, yeşil kart harcamaları ise başlangıç bütçesinin üzerinde gerçekleşmiştir. Ancak yeşil kart hariç sağlık giderleri başlangıç bütçe hedeflerinin altında gerçekleşmiştir.

Cari transferler geçen yılın aynı dönemine göre % 10,8 artış gösterirken, başlangıç bütçesine göre % 101,3, revize hedeflere göre ise % 102,7 oranında gerçekleşmiştir. Başlangıç bütçesinin büyük ölçüde aşıldığı kalemler ise; % 131,5 gerçekleşme oranıyla görev zararları, % 107,6 gerçekleşme oranıyla tarımsal amaçlı transferler ve % 155,3 gerçekleşme oranıyla mahalli idarelere yapılan Hazine yardımlarıdır. Kasım ayı sonuna kadar geçen yılın aynı dönemine göre azalan sosyal güvenlik açığının finansmanı ise, Aralık ayı sonunda % 0,1 gibi küçük bir oranla da olsa artışa dönmüştür.

Tablo 5. 2008 Yılı Merkezi Bütçesi Üzerinde Yapılan Revizyonlar

(milyon YTL)	Başlangıç Bütçesi	Temmuz Bek. Rap. Gerç. Tah.	Ekim Bütçe Tahmini	Yıl Sonu Gerç.	Temmuz Revizyon (%)	Ekim Revizyon (%)	Başlangıç Büt. Göre Gerç. Or. (%)	Ekim Rev. Çerçevesinde gerç. Or. (%)
Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri	222.553	232.899	229.535	225.967	4,6	3,1	101,5	98,4
Faiz Hariç Bütçe Giderleri	166.553	177.149	175.035	175.306	6,4	5,1	105,3	100,2
Faiz Giderleri	56.000	55.750	54.500	50.661	-0,4	-2,7	90,5	93,0
Merkezi Yönetim Bütçe Gelirleri	204.556	216.990	215.396	208.898	6,1	5,3	102,1	97,0
Vergi Gelirleri	171.206	174.615	174.745	168.087	2,0	2,1	98,2	96,2
Vergi Dışı Gelirler	33.350	42.375	40.651	40.811	27,1	21,9	122,4	100,4
Özelleştirme	3.900		9.281	8.889		138,0	227,9	95,8
Bütçe Dengesi	-17.997	-15.909	-14.139	-17.069	-11,6	-21,4	94,8	120,7
Faiz Dışı Bütçe Dengesi	38.003	39.841	40.361	33.592	4,8	6,2	88,4	83,2
Program Tanımlı Faiz Dışı Denge	31.289		24.558	17.740		-21,5	56,7	72,2

Kasım ayı sonunda harcamalardaki artışa en büyük katkının; cari harcamalar altında yer alan personel giderleri ile cari transferler altında yer alan, yerel yönetimlere ve fonlara aktarılan gelir paylarından geldiği görülmektedir. Artışa katkı sağlayan üçüncü büyük kalem ise sermaye giderleridir. Aralık ayı sonunda da artışa katkı sağlayan kalemlerin sıralaması değişmese de, sermaye giderleri ve sağlık, emeklilik ve sosyal yardım giderlerindeki artışla beraber cari transferlerin payı artmıştır.

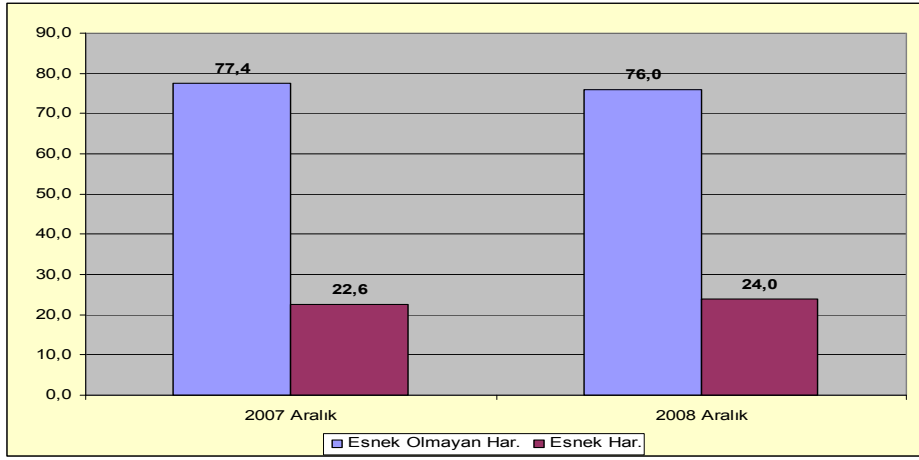
Tablo 6. Kasım-Aralık Sonu Merkezi Yönetim Bütçe Faiz Dışı Harcamalarının Faiz Dışı Harcamalardaki Artışa Katkısı

	Kasım		Aralık	
	Artış Oranına Katkı	(%) Dağılım	Artış Oranına Katkı	(%) Dağılım
Faiz Dışı Harcamalar	11,5	100,0	12,9	100,0
Cari Harcamalar	4,9	42,3	4,5	34,7
Personel	3,7	32,0	3,4	26,3
Mal ve Hizmet Alımları	1,2	10,3	1,1	8,4
Sağlık	0,1	0,8	0,1	0,7
Savunma ve Güvenlik	0,5	4,0	0,4	2,9
Cari Transferler	3,6	31,4	4,4	34,1
Sosyal Güvenlik Kuruluşu.Hazine Yard.	0,1	1,3	0,1	1,1
Sağlık, Emeklilik ve Sosyal Yardım Giderleri	0,3	2,2	1,3	10,4
Tarımsal Amaçlı Transferler	0,2	2,0	0,2	1,3
Gelirden Ayrılan Paylar	2,0	17,8	1,8	14,2
Sermaye Giderleri	2,6	22,7	3,5	27,2
Sermaye Transferleri	-0,4	-3,4	-0,2	-1,8
Diğer	0,4	3,6	0,4	2,8

Aralık ayı sonunda esnek olmayan harcamaların, yani nitelikleri gereği kamu politikası aracı olarak ihtiyari bir biçimde arttırılıp azaltılması mümkün olmayan veya çok sınırlı olan harcamaların², toplam harcamalar içindeki payı % 76 seviyesinde gerçekleşmiştir. Esnek harcamaların payı ise % 24 seviyesindedir. Geçen yıl aynı dönemde bu payın % 22,6 seviyesinde olduğu görülmektedir. Esnek harcamaların payının artmasının arkasında yatan en önemli harcama kalemi sermaye giderleridir. Esnek harcamaların politika kararlarından etkilenen harcamalar olduğu düşünülürse, esnek - esnek olmayan harcamaların oranlarındaki değişimin, yıl içinde yatırımla ilgili verilen politika değişikliği kararlarından etkilendiği söylenebilir. Bu durum da, bu yıl, ihtiyari olarak uygulanan harcama politikaları açısından geçen yıla göre, biraz daha fazla alan sağlandığını göstermektedir.

² Esnek olmayan harcamaların belli başlıları bilindiği gibi faiz, personel, sosyal güvenlik kurumlarına transferler gibi yükümlülüklerin yerine getirilmesine yönelik olarak yapılmaktadır.

Grafik3. Esnek Olan ve Olmayan Harcamaların Bütçe Harcamaları İçindeki Paylarının Gelişimi (2007 - 2008 Aralık)

C. Bütçe Gelirleri

2008 yılı sonunda toplam bütçe gelirleri 208,9 milyar YTL, vergi gelirleri ise 168,1 milyar YTL düzeyinde gerçekleşmiştir. Buna göre toplam gelirleri bir önceki yıla göre % 9,7 oranında artarken, bu artış vergi gelirlerinde % 10 oranında çıkmıştır.

Toplam gelirler başlangıç bütçesinin 4,3 milyar YTL üzerinde gerçekleşirken (özelleştirme ve işsizlik sigortası fonu gelirlerinin katkısıyla), revize bütçe hedefinin (Ekim revizyonu) ise 6,5 milyar YTL altında çıkmıştır. Toplam vergi gelirleri ise, yılın ilk yarısındaki performansın yılın ikinci yarısında devam etmemesi, aksine gelişmenin tersine dönmesi nedeni ile hem başlangıç hem de revize hedefin altında gerçekleşmiştir. Gelir kısmında yaşanan bu gerçekleştirmeler makro çerçevedeki revizyon gereği ile birlikte ele alındığında, 2009 yılı merkezi yönetim bütçe gelirleri tahminleri gerçekçi olmaktan çıkmaktadır.

Vergi tahsilatında yılın ikinci yarısında başlayan yavaşlama son çeyrekte çok daha çarpıcı hale gelmiştir. Ekim-Aralık döneminde vergi tahsilatı nominal olarak azalırken, reel azalma ortalamada % 10 oranına kadar çıkmıştır. Raporun ilk bölümünde ifade ettiğimiz gibi, bu durum hem ekonomide yaşanan gelişmelerin vergi tahsilatına doğrudan yansımalarının hem de geçmişte vergilere yönelik alınan çeşitli politika kararlarının bir sonucu olarak görülmelidir.

Tablo 7. Merkezi Yönetim Bütçe Gelirleri (Kasım-Aralık)

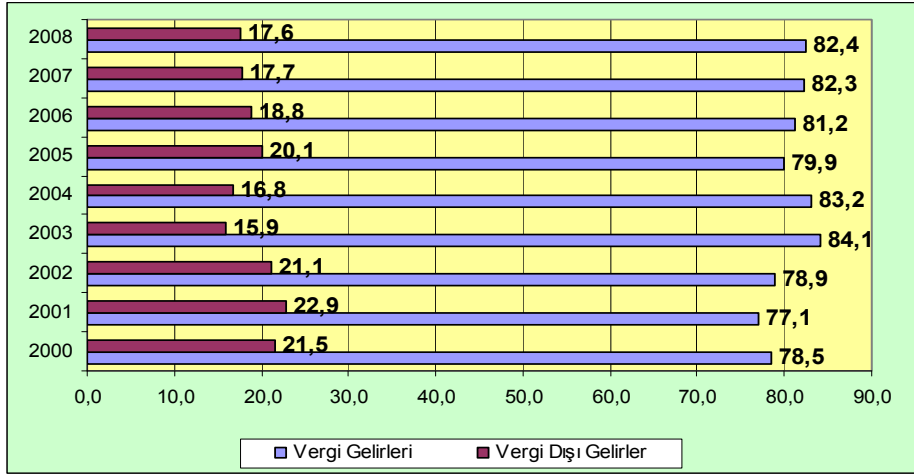
(milyon YTL)	Kasım 07	Kasım 08	Artış Or. (%)	Aralık 07	Aralık 08	Artış Or. (%)
Merkezi Yönetim Gelirleri	174.687	193.758	10,92	190.360	208.898	9,74
Genel Bütçe Gelirleri	170.194	188.248	10,61	184.803	202.790	9,73
I-Vergi Gelirleri	140.589	156.073	11,01	152.835	168.087	9,98
1. Gelir ve Kazanç Üz. Al.Vergiler	45.073	51.507	14,27	48.198	54.933	13,97
a) Gelir Vergisi	31.418	34.901	11,09	34.447	38.028	10,39
Gelir Vergisi Tevkifatı	28.709	31.768	10,66	31.679	34.833	9,96
b) Kurumlar Vergisi	13.655	16.606	21,61	13.751	16.905	22,94
Kurumlar Geçici Vergisi	13.473	15.922	18,18	13.557	16.205	19,54
2. Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler	3.496	3.946	12,87	3.645	4.088	12,14
b) Motorlu Taşıtlar Vergisi	3.381	3.819	12,96	3.521	3.944	12,02
3. Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri	58.109	61.916	6,55	63.590	67.253	5,76
a) Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi	15.511	15.487	-0,16	16.793	16.799	0,04
b) Özel Tüketim Vergisi	35.548	38.512	8,34	39.111	41.832	6,96
c) Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi	2.894	3.383	16,91	3.149	3.695	17,34
d) Şans Oyunları Vergisi	300	344	14,68	327	376	15,21
e) Özel İletişim Vergisi	3.856	4.190	8,68	4.211	4.551	8,08
4. Uluslararası Tic. ve Mua. Al. Verg.	26.301	30.461	15,82	28.970	32.775	13,13
b) İthalde Alınan Katma Değer Vergisi	24.025	27.866	15,99	26.493	29.968	13,12
5. Damga Vergisi	3.313	3.598	8,60	3.642	3.945	8,32
6. Harçlar	4.255	4.598	8,06	4.744	5.043	6,32
7. Başka Yerde Sınıflandırılmayan Diğer Vergiler	42	47	10,10	46	51	10,76
II-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	7.484	6.939	-7,28	8.239	7.297	-11,43
III-Alınan Bağışlar ve Yard. ile Özel Gel.	1.704	782	-54,10	1.845	869	-52,87
IV-Faizler, Paylar ve Cezalar	14.375	15.864	10,36	15.706	17.026	8,41
1.Faiz Gelirleri	4.340	4.103	-5,47	4.804	4.275	-11,01
V-Sermaye Gelirleri	6.042	8.286	37,14	6.080	9.105	49,75
VI-Alacaklardan Tahsilat		304		98	405	314,61
Özel Bütçeli İdarelerin Gelirleri	3.006	3.855	28,24	3.972	4.369	9,99
Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların Gel.	1.487	1.655	11,28	1.585	1.740	9,74

2008 sonunda toplam merkezi yönetim gelir tahsilâtının içinde genel bütçeli idarelerin payı % 97, toplam vergilerin payı ise % 80 oranında gerçekleşmiştir. Geçen raporlarda yaptığımız gibi, Özelleştirme Fonu ve İşsizlik Fon'u gelirleri ayıklanıp düzeltilmiş bütçe gelirleri çerçevesinde bakıldığında, vergilerin toplam bütçe gelirler içindeki payının vergi tahsilatındaki yavaşlamaya rağmen % 85'e çıktığı görülmektedir. Genel bütçe gelirleri tahsilatı içinde vergilerin payı ise % 82,4'e yükselmiştir.

Bu sonuçlar, vergi tahsilatındaki düşme yanında bütçenin düzenli vergi dışı gelirlerinde de ciddi bir azalma olduğunu bize göstermektedir. Bu durum kendisini en belirgin olarak döner sermayeli işletmelerden (özellikle sağlık kaynaklı) bütçeye aktarılan payların düşmesinde göstermektedir. Bu kuruluşların bütçe ve SGK'dan olan ticari alacakları silinirken, bütçeye aktarmaları gereken tutarlar da paralel bir şekilde düşürülerek nakit olarak rahatlamaları sağlanmaya çalışılmaktadır.³ Bu durum, daha önceki raporlarımızda da altını çizdiğimiz gibi, aslında gelir payından vazgeçmek suretiyle harcama gizlenmesine de yol açmaktadır.

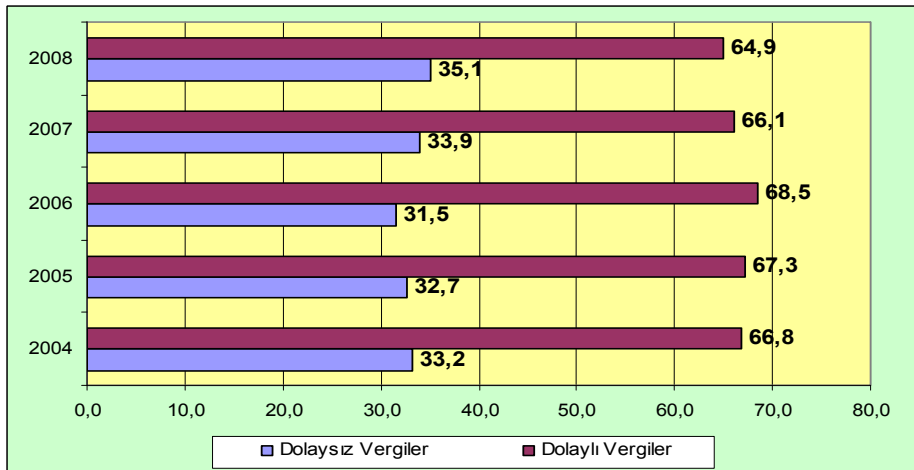
³ Bu konuda değerlendirme için bir önceki Mali İzleme Raporu'muzun "2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi ve Makro Çerçeve Üzerine Bazı Değerlendirmeler- Nasıl Bir Maliye Politikası" bölümüne bakılabilir.

Grafik 4. Toplam Genel Bütçe Gelirleri Tahsilâtı İçinde Vergi Gelirleri ve Vergi Dışı Gelir Paylarındaki Gelişme (Aralık Sonu)(%)

Büyüme performansına ve ekonomide beklentilere bağlı olarak dolaylı vergi tahsilatındaki reel düşmenin dolaysız vergi tahsilatından daha yüksek olması, toplam bütçe vergi tahsilatı içinde dolaysız vergilerin payının 2000 sonrası dönemde en yüksek düzey olan % 35,1'e çıkmasına yol açmıştır.

Grafik 5. 2004 - 2008 Aralık Sonu Genel Bütçe Vergi Gelirleri Tahsilâtının Dolaylı ve Dolaysız Vergi Paylarının Gelişimi

2008 yılı içinde toplam vergi tahsilâtındaki artış oranı, üçer aylık dönemler itibarı ile sürekli düşerek, dokuz ay sonunda reel olarak % 2,6'ya gerilemişti. Ekim-Aralık döneminde vergi tahsilatındaki reel düşüşün hızlanması ile birlikte, vergi tahsilatındaki artış oranı ilk 12 ay sonunda eksiye dönmüştür. Son çeyrekte toplam vergi tahsilatının bütçeye göre % 54'ünü oluşturan ithalde

alınan KDV, ÖTV ve dahilde alınan KDV şeklinde üç temel vergi kalemindeki reel azalışın % 10'un üzerinde çıkması (Tablo 2) bu gelişmede belirleyici olmuştur. Bu sonuçlar 2008 yılının son çeyreğinde büyüme oranının beklentilerin çok altında gelecek olmasının da bir öncü göstergesi olarak görülebilir.

Tablo 8. Genel Bütçe Vergi Gelirleri Reel Artış Oranları (2008/2007)

	İlk 3 Ay	İlk 6 Ay	İlk 9 Ay	İlk 12 Ay
Merkezi Yönetim Gelirleri	-6,23	-2,24	1,96	-0,29
Genel Bütçe Gelirleri	-8,58	-2,66	1,77	-0,30
I-Vergi Gelirleri	8,67	5,99	2,57	-0,07
Gelir, Kar ve Sermaye Kazanç. Üz. Al. Ver.	16,96	10,30	6,17	3,56
Gelir Vergisi	11,46	8,91	2,55	0,30
Beyana Dayanan Gelir Vergisi	34,55	8,54	10,87	9,12
Basit Usulde Gelir Vergisi	-5,21	-3,56	0,11	-3,79
Gelir Vergisi Tevkifatı	11,10	9,28	2,06	-0,09
Gelir Geçici Vergisi	0,50	2,98	1,99	0,41
Kurumlar Vergisi	29,79	13,86	15,37	11,70
Beyana Dayanan Kurumlar Vergisi	9752,70	221,53	323,42	209,52
Kurumlar Vergisi Tevkifatı	-143,31	-325,68	15767,53	290,87
Kurumlar Geçici Vergisi	17,82	6,55	10,30	8,61
Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler	8,28	6,59	4,00	1,89
Veraset ve İhtikal Vergisi	-9,97	-24,42	-0,95	5,07
Motorlu Taşıtlar Vergisi	8,49	7,78	4,13	1,78
Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri	1,66	-0,38	-2,55	-3,91
Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi	0,48	-5,36	-8,63	-9,11
Özel Tüketim Vergisi	0,54	1,10	-0,64	-2,82
Petrol ve Doğalgaz Ürünlerine İlişkin ÖTV	10,86	3,21	0,38	-1,35
Motorlu Taşıt Araçlarına İlişkin ÖTV	20,78	8,15	-1,10	-19,48
Kolalı Gazoz, Alkollü İç. Ve Tüt Mam.	-19,04	-3,67	-1,20	1,40
Dayanıklı Tüketim ve Diğer Mallara İlişkin ÖTV	-0,44	-12,13	-13,91	-12,60
Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi	11,17	6,10	4,07	6,61
Mal ve Hizmetlerden Alınan Diğer V.	8,60	1,50	-0,75	-1,33
Uluslararası Ticaret ve Muame. Al. Ver.	12,98	14,55	8,99	2,79
Gümrük Vergileri	10,27	10,47	5,38	3,02
İthalde Alınan Katma Değer Vergisi	13,30	14,96	9,36	2,78
Diğer Dış Ticaret Gelirleri	-7,37	5,65	-3,84	-4,17
Damga Vergisi	0,61	0,62	-1,46	-1,58
Harçlar	6,46	0,29	-0,59	-3,40
Başka Yerde Sınıflandırılmayan Diğer Ver.	-21,00	-15,28	-7,89	0,64

2008 yılında vergi gelirlerinde görülen artışın yaklaşık % 45'i gelir ve kazanç üzerinden alınan vergilerden kaynaklanmıştır. Bu kalemden ise temel katkı gelir vergisi tevkifatı ile geçici kurumlar vergisinden gelmiştir. Vergi kalemleri bazında ise en büyük katkı, artış hızındaki düşmeye rağmen, % 22,8 oranı ile ithalde alınan KDV tahsilâtında gerçekleşmiştir. Sadece ithalde alınan KDV tahsilâtının toplam vergi tahsilâtı içindeki payının % 18 olduğu dikkate alındığında, ekonominin büyüme performansındaki düşme ile beraber ithalat

düzeyindeki düşmenin vergi tahsilatı üzerindeki doğrudan etkisi daha iyi anlaşılacaktır. Dolayısı ile büyüme, istihdam ve ithalat düzeyinde yaşanacak olan gelişmeler vergi tahsilatını geçmiş dönemlerin aksine 2009 yılında oldukça olumsuz düzeyde etkileme potansiyeline sahip görünmektedir.

Tablo 9. 2007-2008 Kasım-Aralık Sonu Bütçe Vergi Gelirleri Gerçekleşmesi ve Artış Oranına Katkısı

milyon YTL	Kasım		Artış Oranı (%)	Artış Oranına Katkı (%)	Aralık		Artış Oranı (%)	Artış Oranına Katkı (%)
	2008	2007			2008	2007		
Vergi Gelirleri	156.073	140.589	11,0	100,0	168.087	152.835	10,0	100,0
Gelir ve Kur.Kaz. Üz.Elde Edilen Ver.	51.507	45.073	14,3	41,6	54.933	48.198	14,0	44,2
Gelir Vergisi Tevkifatı	31.768	28.709	10,7	19,8	34.833	31.679	10,0	20,7
Kurumlar Geçici Vergisi	15.922	13.473	18,2	15,8	16.205	13.557	19,5	17,4
Özel Tüketim Vergisi	38.512	35.548	8,3	19,1	41.832	39.111	7,0	17,8
Petrol ve Doğalgaz Ür. İlişkin ÖTV	22.131	20.134	9,9	12,9	23.941	22.052	8,6	12,4
Kolalı Gazoz, Alkollü İç. Ve Tüt Mam.	11.946	10.823	10,4	7,3	13.080	11.720	11,6	8,9
KDV Tahsilatı	43.353	39.536	9,7	24,6	46.767	43.286	8,0	22,8
İthalde Alınan Katma Değer Vergisi	27.866	24.025	16,0	24,8	29.968	26.493	13,1	22,8
Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi	15.487	15.511	-0,2	-0,2	16.799	16.793	0,0	0,0
Diğer Vergiler	22.701	20.432	11,1	14,7	24.556	22.241	10,4	15,2
Damga Vergisi	3.598	3.313	8,6	1,8	3.945	3.642	8,3	2,0
Harçlar	4.598	4.255	8,1	2,2	5.043	4.744	6,3	2,0
Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi	3.383	2.894	16,9	3,2	3.695	3.149	17,3	3,6

Dolaylı vergiler tahsilatındaki reel düşmenin vergi tahsilatını olumsuz etkilemeye başlaması nedeniyle, son üç raporumuzda başladığımız, seçilmiş bazı dolaylı vergi kalemleri bazındaki analizimize bu Rapor kapsamında da devam etmekteyiz.

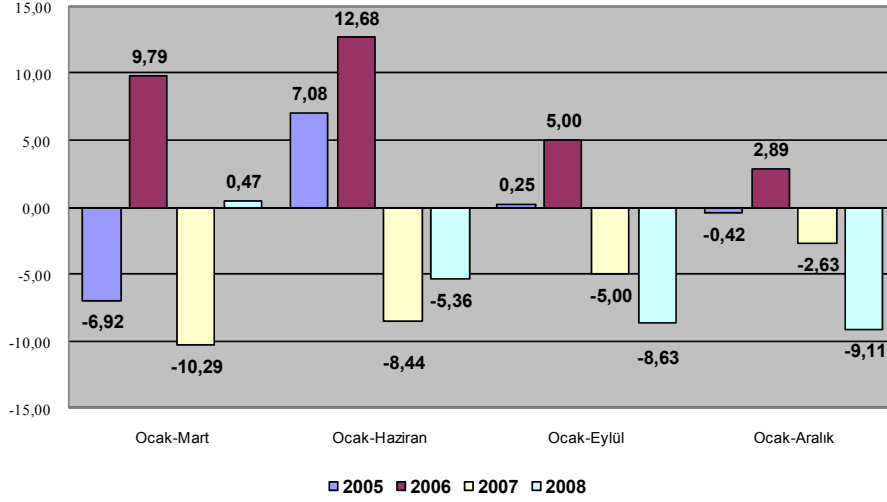
Dâhilde alınan KDV tahakkuk ve tahsilâtına 2008 yılında enflasyondan arındırarak baktığımızda;

- ilk altı ay sonunda geçen yılın aynı dönemine göre % 5,4 oranında azalma görülmektedir. Tahakkukta ise bu oran % 2,6 artış şeklinde çıkmıştır.
- yılın ikinci yarısında söz konusu azalma artarak devam etmiş ve toplam tahakkukta azalma yönüne dönmüştür. Yıl sonunda geçen yılın aynı dönemine göre tahsilât % 9,11 oranında azalırken, tahakkukta ise azalış % 0,36 oranında gerçekleşmiştir.

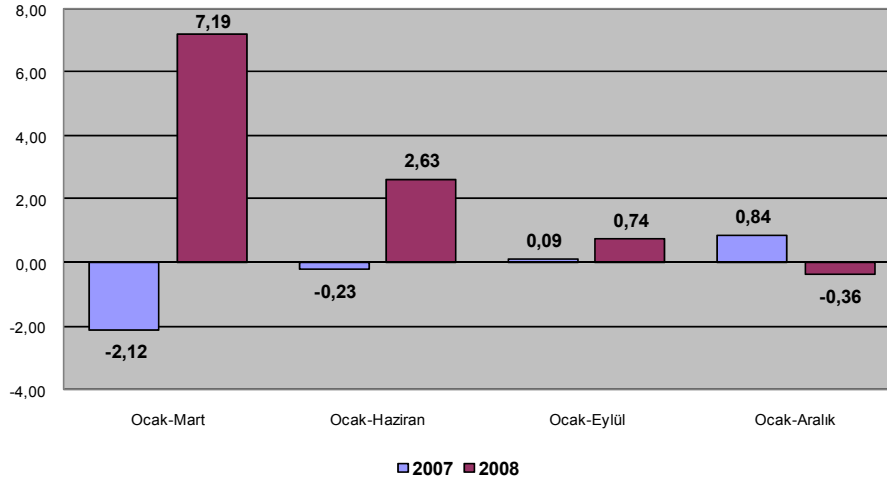
Bu çerçevede, 2007 yılında dahilde alınan KDV tahsilâtında başlayan olumsuz gelişme, önceki rapordarda belirttiğimiz ekonomik gelişmeler ve politika

kararları sonucunda 2008 yılında da devam etmiştir.

Grafik 6. Dahilde Alınan KDV Tahsilâtında Reel Artış (% , Kümülatif)

Grafik 7. Dahilde Alınan KDV Tahakkukunda Reel Artış (% , Kümülatif)

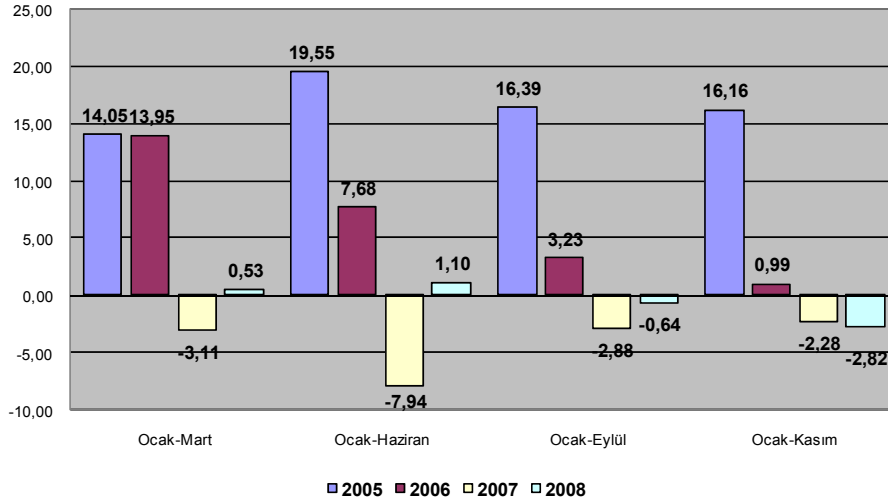

Toplam talep düzeyindeki daralmanın olumsuz etkisi ÖTV tahsilât ve tahakkukunda da kendisini göstermiştir. Enflasyondan arındırarak tahsilât ve tahakkuktaki gelişmelere baktığımızda;

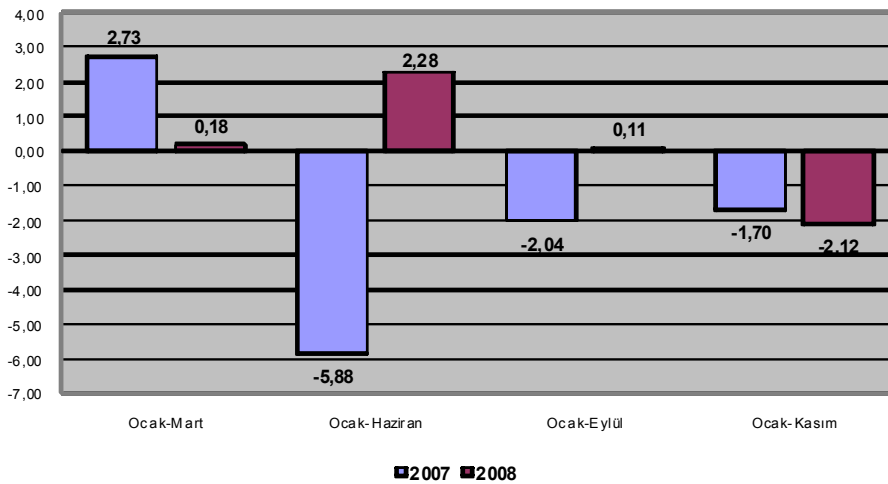
- ilk altı ay sonunda geçen yılın aynı dönemine göre ÖTV tahsilâtı % 1,1 oranında artarken, tahakkukta ise bu oran % 2,3 şeklinde çıkmaktadır.

- ilk dokuz ay sonunda ise, tahsilât geçen yılın dönemine göre % 0,6 oranında reel olarak azalırken, tahakkukta ise reel artış % 0,11 gibi oldukça düşük bir oranda kalmıştır.
- yıl sonunda eğilim aynı şekilde devam etmiş ve geçen yılın aynı dönemine göre hem tahsilat hem de tahakkuk sırası ile % 2,82 ve % 2,12 oranında azalmıştır.

Grafik 8. Özel Tüketim Vergisi Tahsilâtında Reel Artış (% , Kümülatif)

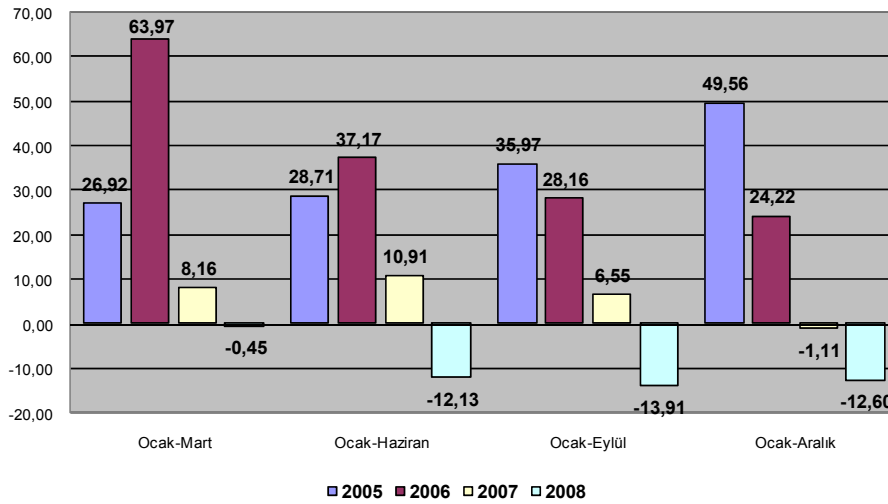
Grafik 9. Özel Tüketim Vergisi Tahakkukunda Reel Artış (% , Kümülatif)

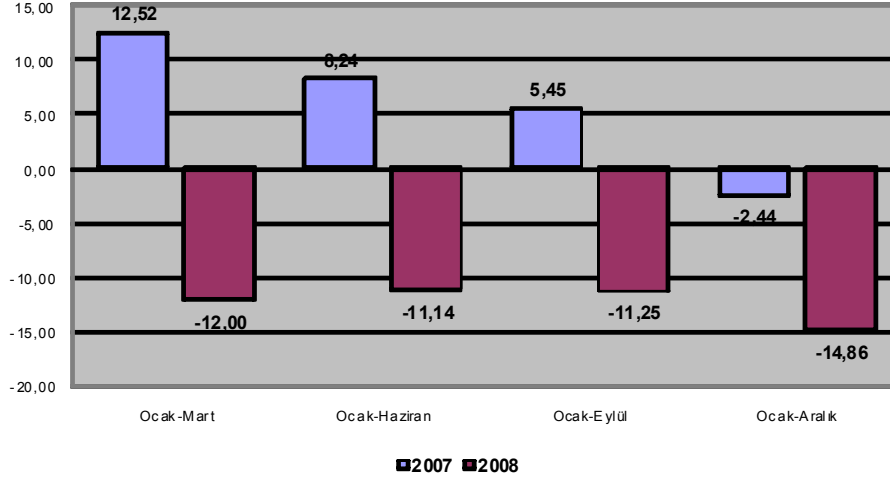
ÖTV tahsilât ve tahakkukundaki reel gelişmeye dayanıklı tüketim malları üzerinden tahsil edilen ÖTV çerçevesinde baktığımızda, düşme çok daha çarpıcı bir şekilde kendisini göstermektedir:

- ilk altı ay sonunda dahilde alınan mal ve hizmetler üzerindeki ÖTV tahsilâtı geçen yılın aynı dönemine göre % 12,1 oranında azalırken, tahakkukta ise bu oran % 11,1 şeklinde çıkmaktadır.
- ilk dokuz ay sonunda ise, tahsilât geçen yılın dönemine göre % 13,9 oranında reel olarak azalırken, tahakkukta ise reel azalma % 11,3 oranında çıkmaktadır.
- yıl sonunda ise önemli bir değişiklik olmamış ve geçen yılın aynı dönemine göre tahsilât % 12,60 oranında düşerken, tahakkuktaki düşme ise % 14,86 oranında çıkmıştır.

Grafik 10. Dayanıklı Tüketim Malları Üzerinden Tahsil Edilen Özel Tüketim Vergisi Tahsilâtında Reel Artış (% , Kümülatif)

Grafik 11. Dayanıklı Tüketim Malları Üzerinden Tahsil Edilen Özel Tüketim Vergisi Tahakkukunda Reel Artış (% Kümülatif)

III. Bütçe Finansmanı ve Borç Stokundaki Gelişmeler

Hazine nakit dengesi 2008 yılı Kasım ayı sonunda yaklaşık 8,9 milyar YTL açık verirken, gerçekleştirilen birikimli net borçlanma yaklaşık 10,5 milyar YTL seviyesindedir. Aralık ayı sonunda ise Hazine nakit açığı 16,3 milyar YTL seviyesine yükselmiştir. Aralık ayı sonunda net borçlanma dış borç ödemesi kaynaklı olarak 10,1 milyar YTL seviyesine gerilemiştir. Burada dikkati çeken nokta, Hazine'nin yılın son aylarında dış borçta net geri ödeyici olmaya başlaması ve bunun sonunda dış borcun sadece anapara ödemelerini karşılayabilecek bir duruma gelmesidir. Bu durumda finansman büyük ölçüde iç borçlanma üzerinden sağlanmaya çalışılmıştır. Bu dönem finansman açısından en çarpıcı gelişme, özelleştirme gelirlerinin katkısının çok az olmasıdır. Bütçeye çizgi üstü gelir yazılan İşsizlik Fonu ve Özelleştirme Fonu kaynakları ve varlık satışları ile birlikte sağlanan finansman ise, taze özelleştirme gelirlerinden çok, diğer kamu ajanlarının daha önceki faaliyetlerden elde ettikleri nakit varlıklarına el konularak bunların bütçe finansmanında kullanılmasından başka bir şey değildir.

Tablo 10. Hazine Nakit Dengesi (Aralık)

(milyon YTL)	Ocak*	Şubat*	Mart*	Nisan*	Mayıs*	Haziran*	Temmuz*	Ağustos*	Eylül*	Ekim*	Kasım*	Aralık*	Toplam*
GELİRLER	16.520	17.281	12.286	13.568	23.214	11.757	16.631	24.506	9.703	18.371	17.364	12.913	194.113
ÖZELLEŞTİRME ve FON GELİRLERİ	0	0	0	0	1.992	1.404	995	3.987	0	0	0	797	9.176
GİDERLER	15.344	17.712	17.680	18.310	15.251	14.620	19.981	20.808	21.619	16.308	20.804	21.165	219.602
Faiz Dışı Giderler	11.374	12.943	13.702	13.954	13.677	13.390	12.684	12.536	17.705	13.427	15.657	19.032	170.081
Faiz Ödemeleri	3.970	4.769	3.979	4.356	1.573	1.230	7.297	8.272	3.914	2.881	5.147	2.133	49.521
FAİZ DIŞI DENGE	5.146	4.339	-1.416	-386	9.537	-1.633	3.946	11.970	-8.002	4.944	1.707	-6.119	24.032
NAKİT DENGESİ	1.176	-431	-5.394	-4.741	9.955	-1.459	-2.355	7.685	-11.917	2.063	-3.440	-7.455	-16.313
FİNANSMAN	-1.176	431	5.394	4.741	-9.955	1.459	2.355	-7.685	11.917	-2.063	3.440	7.455	16.313
BORÇLANMA (NET)	1.597	2.184	1.003	1.988	-1.801	-689	-1.057	3.000	2.585	424	1.286	-301	10.218
DIŞ BORÇLANMA NET	-998	-587	-930	-396	4.267	37	391	-533	1.322	-938	-307	-1.441	-112
Kullanım	1.214	4	1.203	158	4.678	738	520	70	1.943	65	43	242	10.878
Ödeme	2.212	591	2.132	554	411	701	130	602	621	1.003	350	1.684	10.990
İÇ BORÇLANMA NET	2.594	2.771	1.933	2.384	-6.068	-726	-1.448	3.532	1.263	1.362	1.593	1.141	10.331
Kullanım	5.726	4.970	4.212	11.338	2.586	3.719	17.171	14.540	3.256	7.365	15.112	6.291	96.286
Ödeme	3.132	2.199	2.279	8.954	8.654	4.445	18.619	11.008	1.993	6.003	13.520	5.150	85.956
ÖZELLEŞTİRME GELİRİ	52	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	52
TMSF'DEN AKTARIMLAR	0	0	0	0	0	0	0	59	0	50	0	0	109
DEVİRLİ-GARANTİLİ BORÇ GERİ DÖNÜŞÜMLERİ	8	28	30	36	19	63	53	15	22	100	59	119	553
BANKA KULLANIMI	-2.833	-1.782	4.361	2.718	-8.173	2.085	3.360	-10.758	9.309	-2.637	2.096	7.637	5.380
KUR FARKLARI	129	132	1.205	0	-602	250	-519	-368	593	2.066	682	58	3.628
BANKA KULLANIMI NET	-2.962	-1.914	3.156	2.717	-7.571	1.835	3.879	-10.391	8.716	-4.703	1.413	7.579	1.753

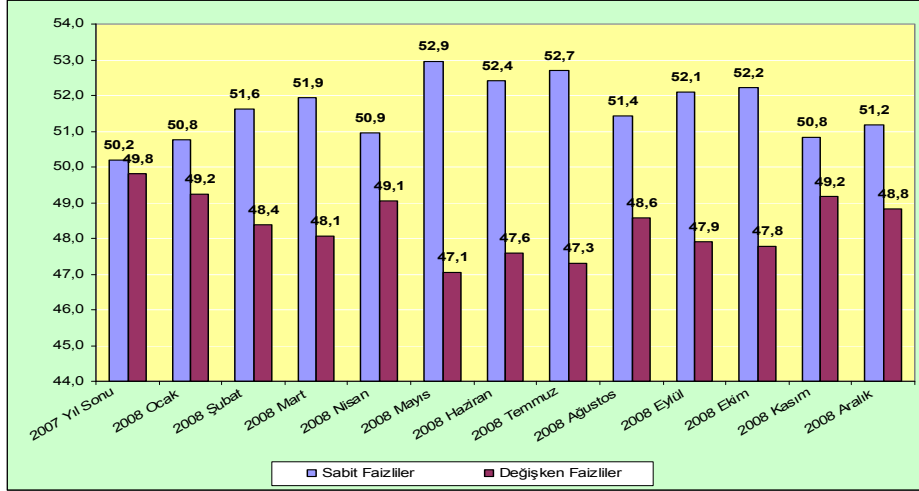
* Geçmiş

Hazine, Kasım ayı sonunda, yaklaşık olarak 5,8 milyar YTL nakit rezervi biriktirmiştir. Aralık ayı sonunda ise bu biriktirdiği rezervleri kullanmış ve ayrıca 1,8 milyar YTL net banka kullanımını gerçekleştirmiştir.

Tablo 11. Genel Bütçe Dengesi ve Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi Karşılaştırmalı Tablosu (Aralık)

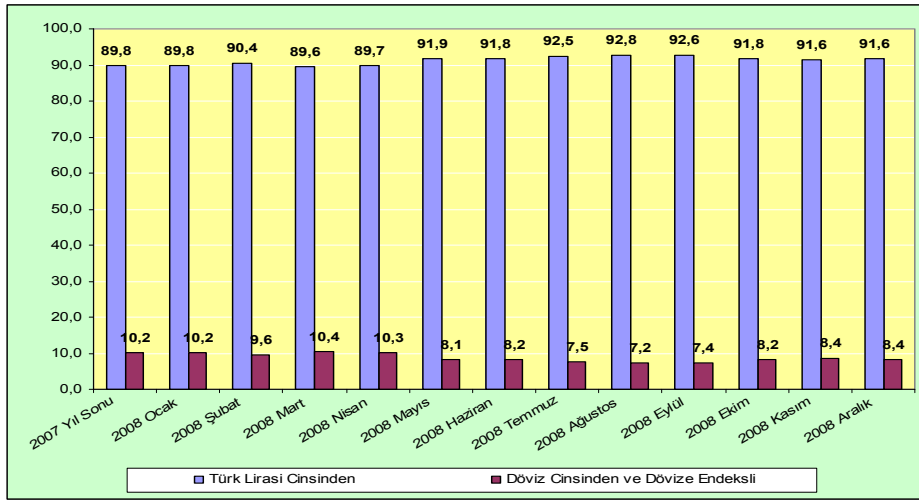
Genel Bütçe Dengesi		Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi	
(milyon YTL)	Aralık Sonu	(milyon YTL)	Aralık Sonu
Bütçe Dengesi	-17.589	Bütçe Dengesi	-17.069
Emanetler	489	Emanetler	518
Avanslar	-1.873	Avanslar	-2.011
Nakit Dengesi	-18.974	Nakit Dengesi	-18.562
Finansman	18.974	Finansman	18.562
Toplam Net Borçlanma	17.320	Toplam Net Borçlanma	17.320
Net Borç Verme (-)	1.170	Net Borç Verme (-)	1.168
Özelleştirme Geliri	64	Özelleştirme Geliri	64
Kasa ve Diğer Kalemler Değişimi (-) Giriş (+) Çıkış	2.760	Kasa ve Diğer Kalemler Değişimi (-) Giriş (+) Çıkış	2.347

Grafik 12. Merkezi Yönetim İç Borç Stoku Faiz Yapısı

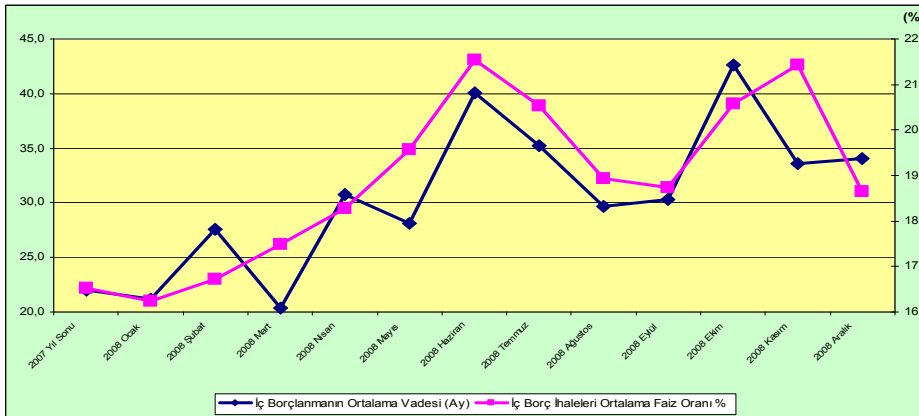
Merkezi yönetim iç borç stokunun faiz kompozisyonunda değişken faizli kâğıtların payının, 2008 yılı sonunda 2007 yıl sonuna göre, yaklaşık 1 puan azaldığı görülmektedir.

Grafik 13. Merkezi Yönetim İç Borç Stoku YTL-Döviz Yapısı

İç borç stoku YTL-döviz kompozisyonunda ise, Mayıs-Eylül ayları arasında döviz cinsinden ve döviz eendekli kâğıtların payında az da olsa bir azalma eğilimi göze çarparken, bu azalma Ekim ayında durmuş ve Kasım-Aralık aylarında az da olsa tekrar artış eğilimi göstermeye başlamıştır.

Grafik 14. İç Borçlanmanın Ortalama Vadesi ve Faiz Oranı

Ekim ayında artış eğilimi gösteren iç borçlanma faiz oranı, aynı eğilimin Kasım ayında da devam etmesiyle ortalama % 21,44 seviyesinde gerçekleşmiştir. Aralık ayında ise bu eğilim azalış yönünde değişmiş ve iç borçlanma faiz oranı % 18,64 seviyesine gerilemiştir.

EKLER

Ek Tablo 1. 2008 Merkezi Yönetim Bütçe Ödenek ve Giderleri (Aralık Sonu)

	Oca-Mar.	Nis.-Haz.	Tem-Eyl	Eki-Ara.	Toplam	2008 Bütçe	(%) Gerçekleşme	Harcamaların (%) Dağılımı
Giderler	51.561.873	49.026.659	64.889.166	60.489.773	225.967.471	222.553.217	101,53	100,00
Faiz Hariç Giderler	37.811.036	42.037.687	44.291.174	51.166.269	175.306.166	166.553.167	105,26	77,58
I. Personel Giderleri	12.512.628	11.993.390	12.641.136	11.677.482	48.824.636	48.672.049	100,31	21,61
Memur	10.728.264	9.845.034	10.576.174	9.474.349	40.623.821	40.520.597	100,25	17,98
İşçi	678.693	939.670	1.023.684	903.585	3.545.632	3.707.208	95,64	1,57
Diğer	1.105.671	1.208.686	1.041.278	1.299.548	4.655.183	4.444.244	104,75	2,06
II. Sosyal Güvenlik Kurum. Devlet Primi	1.585.378	1.467.448	1.481.588	1.867.265	6.401.679	6.405.463	99,94	2,83
Memur	1.331.074	1.151.581	1.200.483	1.510.443	5.193.581	5.249.058	98,94	2,30
İşçi	110.024	162.542	163.131	184.073	619.770	649.292	95,45	0,27
Diğer	144.280	153.325	117.974	172.749	588.328	507.113	116,02	0,26
III. Mal ve Hizmet Alımları	3.779.834	5.381.078	5.907.010	8.872.625	23.940.547	22.905.423	104,52	10,59
Savunma-Güvenlik	736.380	1.895.036	2.091.658	3.464.921	8.187.995	8.410.568	97,35	3,62
M.S.B	568.248	1.497.730	1.594.385	1.594.385	6.276.361	6.783.580	92,52	2,78
Jandarma Genel Komutanlığı	89.847	255.127	290.198	553.009	1.188.181	1.033.708	114,94	0,53
Emniyet Genel Müdürlüğü	78.285	142.179	207.075	295.914	723.453	593.280	121,94	0,32
Sağlık Harcamaları	1.609.573	1.492.635	1.730.291	1.931.603	6.764.102	6.741.000	100,34	2,99
Yeşil Kart Uygulamasına İlişkin Sağlık Hizmetleri	1.004.306	958.664	1.029.467	1.038.297	4.030.734	3.850.000	104,69	1,78
İlaç	224.516	199.712	197.473	323.882	945.583	1.089.414	86,80	0,42
Tedavi ve Sağlık Malzemesi	380.751	334.259	503.351	569.424	1.787.785	1.801.586	99,23	0,79
Devlet Boçları Genel Giderleri	14.325	33.093	18.287	22.086	87.791	130.000	67,53	0,04
Diğer Mal ve Hizmet Giderleri	1.419.556	1.960.314	2.066.774	3.454.015	8.900.659	7.623.855	116,75	3,94
IV. Cari Transferler	17.514.374	17.711.132	17.281.670	17.608.422	70.115.598	69.206.600	101,31	31,03
Görev Zararları	467.649	302.614	566.225	704.030	2.040.518	1.551.334	131,53	0,90
KİT Görev Zararları	260.000	142.000	355.973	525.564	1.283.537	733.000	175,11	0,57
Mali Kurumlar	161.034	109.000	171.562	131.563	573.159	611.000	93,81	0,25
Diğer Görev Zararları	46.615	51.614	38.690	46.903	183.822	207.334	88,66	0,08
Hazine Yardımları	9.647.569	9.657.112	9.646.972	9.816.977	38.768.630	39.912.216	97,13	17,16
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Hazine Yardımları	222.111	227.253	299.822	272.981	1.022.167	932.000	109,67	0,45
İşsizlik Sigortası Fonu	222.111	227.253	299.822	272.981	1.022.167	932.000	109,67	0,45
Mahalli İdareler	385.442	527.442	507.648	496.995	1.917.527	1.235.100	155,25	0,85
Belediyelere Yardım	1.100	50.305	6.978	4.080	62.463	50.000	124,93	0,03
Diğer (İl özel İd. ve köyler)	384.342	477.137	500.670	492.915	1.855.064	1.185.100	156,53	0,82
Diğer Hazine Yardımları	165.047	183.665	178.321	168.521	695.554	714.116	97,40	0,31
DFİF	89.000	87.000	87.000	87.000	350.000	350.000	100,00	0,15
Diğer	76.047	96.665	91.321	81.521	345.554	364.116	94,90	0,15
Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	116.161	82.897	55.520	189.206	443.784	335.898	132,12	0,20
Hane Halkına Yapılan Transferler	215.396	317.861	212.571	345.823	1.091.651	1.101.438	99,11	0,48
Burslar ve Harçlıklar	119.830	157.727	123.893	169.884	571.334	508.386	112,38	0,25
Eğitim Amaçlı Diğer Transferler	56.704	98.589	58.100	114.189	327.582	466.521	70,22	0,14
Sağlık Amaçlı Transfer	10.884	14.446	13.498	15.093	53.921	65.271	82,61	0,02
Yıyecek Amaçlı Transfer	25.059	44.905	14.262	43.747	127.973	54.894	233,13	0,06
Barınma Amaçlı Transfer	2.919	2.194	2.818	2.910	10.841	6.366	170,30	0,00
Tarım sal Destekleme Ödemeleri	2.269.952	2.180.578	726.518	631.997	5.809.045	5.400.000	107,57	2,57
Doğrudan Gelir Desteği	844.000	570.000	581.691	-11.690	1.984.001	2.554.000	77,68	0,88
Ürün Destekleme Ödemeleri	563.000	1.285.000	0	0	1.848.000	1.758.000	105,12	0,82
Hayvancılık Destekleme Ödemeleri	773.872	255.000	56.540	10.053	1.095.465	731.000	149,86	0,48
Diğer	89.080	70.578	88.287	633.634	881.579	357.000	246,94	0,39
Hane Halkına Yapılan Diğer Transferler	131.323	145.145	191.289	415.752	883.509	632.826	139,61	0,39
Sosyal Amaçlı Transferler	40.608	80.883	156.764	163.362	441.617	227.791	193,87	0,20
Yurtdışına Yapılan Transferler	135.199	119.613	154.475	199.387	608.674	654.057	93,06	0,27
Gelirden Ayrılan Paylar	4.490.517	4.824.429	5.571.336	5.141.888	20.028.170	19.391.040	103,29	8,86
V. Sermaye Giderleri	930.235	3.748.764	5.146.054	8.615.462	18.440.515	11.775.030	156,61	8,16
VI. Sermaye Transferleri	545.999	580.197	926.420	1.119.976	3.172.592	2.084.420	152,21	1,40
VII. Borç Verme	942.588	1.155.678	907.296	1.405.037	4.410.599	3.933.510	112,13	1,95
Yurtiçi Borç Verme	922.588	1.077.374	774.196	1.204.441	3.978.599	3.708.510	107,28	1,76
KİT	631.100	624.489	269.275	728.498	2.253.362	1.577.500	142,84	1,00
Risk Hesabı	0	36.950	51.100	60.930	148.980	590.000	25,25	0,07
Diğer	291.488	415.935	453.821	415.013	1.576.257	1.541.010	102,29	0,70
Yurtdışı Borç Verme	20.000	78.304	133.100	200.596	432.000	225.000	192,00	0,19
Kırs	20.000	78.304	133.100	200.596	432.000	225.000	192,00	0,19
VIII. Yedek Ödenekler	0	0	0	0	0	1.570.672	0,00	0,00
Faiz Giderleri	13.750.837	6.988.972	20.597.992	9.323.504	50.661.305	56.000.050	90,47	22,42
I. İç Borç Faizi	11.243.443	6.133.724	18.966.197	8.173.125	44.516.489	46.055.000	96,66	19,70
II. Dış Borç Faizi	2.332.315	848.094	1.561.299	996.671	5.738.379	7.066.050	81,21	2,54
III. İskonto ve Kısa Vadeli İşlemlere Ait Faiz	175.079	7.154	70.496	153.708	406.437	2.879.000	14,12	0,18

Ek Tablo 2. Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri Karşılaştırmalı 2007-2008 (Aralık Sonu)

	2007				2008				Artış Oranı	
	Aralık	Toplam	Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı	Aralık	Toplam	Bütçe Tahmini	Gerçekleşme Oranı	Aralık	Toplam
Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri	19.665.554	204.067.683	204.067.683	100,0	23.937.010	225.967.471	222.553.217	101,5	21,7	10,7
Faiz Hariç Bütçe Giderleri	17.875.187	155.314.792	155.314.792	100,0	22.066.411	175.306.166	166.553.167	105,3	23,4	12,9
Personel Giderleri	3.042.585	43.568.839	43.568.839	100,0	3.242.878	48.824.636	48.672.049	100,3	6,6	12,1
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Prim	781.734	5.804.535	5.804.535	100,0	852.509	6.401.679	6.405.463	99,9	9,1	10,3
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	4.702.842	22.257.921	22.257.921	100,0	4.756.281	23.940.547	22.905.423	104,5	1,1	7,6
Savunma-Güvenlik	2.185.188	7.599.215	7.599.215	100,0	2.146.570	8.187.995	8.410.568	97,4	-1,8	7,7
Sağlık Giderleri	872.704	6.624.846	6.624.846	100,0	887.875	6.764.102	6.741.000	100,3	1,7	2,1
Genel Tedavi ve Sağlık Malzemesi Gideri	338.757	1.735.922	1.735.922	100,0	308.958	1.787.785	1.801.586	99,2	-8,8	3,0
Genel İlaç Giderleri	169.594	975.308	975.308	100,0	164.236	945.583	1.089.414	86,8	-3,2	-3,0
Yeşil Kart Sağlık Hizmetleri	364.353	3.913.616	3.913.616	100,0	414.681	4.030.734	3.850.000	104,7	13,8	3,0
Devlet Borçları Genel Giderleri	1.605	59.407	59.407	100,0	6.102	87.791	130.000	67,5	280,2	47,8
Diğer Mal ve Hizmet Alım Giderleri	1.643.345	7.974.453	7.974.453	100,0	1.715.734	8.900.659	7.623.855	116,7	4,4	11,6
Cari Transferler	4.856.795	63.291.858	63.291.858	100,0	6.720.046	70.115.598	69.206.600	101,3	38,4	10,8
Görev Zararları	213.088	1.401.325	1.401.325	100,0	237.877	2.040.518	1.551.334	131,5	11,6	45,6
KİT Görev Zararları	15.000	699.891	699.891	100,0	175.000	1.283.537	733.000	175,1	1.066,7	83,4
Mali Kurumlar	25.382	376.432	376.432	100,0	37.959	573.159	611.000	93,8	49,6	52,3
Diğer Görev Zararları	172.706	325.002	325.002	100,0	24.918	183.822	207.334	88,7	-85,6	-43,4
Hazine Yardımları	1.988.549	36.273.271	36.273.271	100,0	3.597.868	38.768.630	39.912.216	97,1	80,9	6,9
Sosyal Güvenlik Kuruluşlarına Hazine Yard	78.163	807.545	807.545	100,0	91.394	1.022.167	932.000	109,7	16,9	26,6
İşsizlik Sigorta Fonu	78.163	807.545	807.545	100,0	91.394	1.022.167	932.000	109,7	16,9	26,6
Sağlık, Emeklilik ve Sosyal Yardım Giderle	1.681.999	33.063.332	33.063.332	100,0	3.399.997	35.133.382	37.031.000	94,9	102,1	6,3
Sosyal Güvenlik Açık Finansmanı	620.566	25.823.450	25.823.450	100,0	1.729.000	25.849.685	28.804.000	89,7	178,6	0,1
Mahalli İdarelere Hazine Yardımları	145.227	1.706.348	1.706.348	100,0	51.792	1.917.527	1.235.100	155,3	-64,3	12,4
Diğer Hazine Yardımları	83.160	696.046	696.046	100,0	54.685	695.554	714.116	97,4	-34,2	-0,1
Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapıl	40.877	681.627	681.627	100,0	110.807	443.784	335.898	132,1	171,1	-34,9
Hane Halkına Yapılan Transferler	103.705	996.119	996.119	100,0	135.168	1.091.651	1.101.438	99,1	30,3	9,6
Tarımsal Amaçlı Transferler	84.877	5.555.092	5.555.092	100,0	30.976	5.809.045	5.400.000	107,6	-63,5	4,6
Ürün Destekleme Ödemeleri	-1	1.708.454	1.708.454	100,0	0	1.848.000	1.758.000	105,1		8,2
Hayvancılık Destekleme Ödemeleri	20.452	740.690	740.690	100,0	10.055	1.095.465	731.000	149,9	-50,8	47,9
Diğer Tarımsal Amaçlı Transferler	64.426	3.105.948	3.105.948	100,0	20.921	2.865.580	2.911.000	98,4	-67,5	-7,7
Hane Halkına Yapılan Diğer Transferler	260.946	618.270	618.270	100,0	302.684	883.509	632.826	139,6	16,0	42,9
Sosyal Amaçlı Transferler	16.282	67.398	67.398	100,0	60.675	441.617	227.791	193,9	272,7	555,2
Yurtdışına Yapılan Transferler	59.354	506.703	506.703	100,0	129.049	608.674	654.057	93,1	117,4	20,1
Gelirden Ayrılan Paylar	2.089.117	17.192.053	17.192.053	100,0	2.114.942	20.028.170	19.391.040	103,3	1,2	16,5
Mahalli İdare Payları	1.524.544	13.285.807	13.285.807	100,0	1.617.389	15.829.326	15.059.000	105,1	6,1	19,1
Fonlara Verilen Paylar	471.441	3.223.683	3.223.683	100,0	457.143	3.554.512	3.822.378	93,0	-3,0	10,3
Diğer Paylar	93.132	682.563	682.563	100,0	40.410	644.332	509.662	126,4	-56,6	-5,6
Sermaye Giderleri	3.413.159	13.003.480	13.003.480	100,0	5.258.945	18.440.515	11.775.030	156,6	54,1	41,8
Sermaye Transferleri	394.713	3.542.364	3.542.364	100,0	556.959	3.172.592	2.084.420	152,2	41,1	-10,4
Yurtiçi Sermaye Transferleri	288.146	3.354.492	3.354.492	100,0	488.301	3.042.320	1.862.447	163,4	69,5	-9,3
Yurtdışı Sermaye Transferleri	106.567	187.872	187.872	100,0	68.658	130.272	221.973	58,7	-35,6	-30,7
Borç Verme	683.359	3.845.795	3.845.795	100,0	678.793	4.410.599	3.933.510	112,1	-0,7	14,7
Yurtiçi Borç Verme	558.359	3.560.795	3.560.795	100,0	523.793	3.978.599	3.708.510	107,3	-6,2	11,7
Yurtdışı Borç Verme	125.000	285.000	285.000	100,0	155.000	432.000	225.000	192,0		51,6
Yedek Ödenekler	0	0	0		0	0	1.570.672	0,0		
Faiz Giderleri	1.790.367	48.752.891	48.752.891	100,0	1.870.599	50.661.305	56.000.050	90,5	4,5	3,9

**Ek Tablo 3. Merkezi Yönetim Bütçe Gelirleri Karşılaştırmalı 2007-2008
(Aralık Sonu)**

	2008 Aralık	2007 Aralık	Artış (%)	2008 Bütçede Ön Görülen	2007 Yılı Sonu	2008 Bütçeye Göre Gerçekleşen (%)	2007 Yılı Sonuna Göre Gerçekleşen (%)
Merkezi Yönetim Gelirleri	208.898.182	190.359.773	9,74	204.556.459	190.359.773	102,12	100,00
Genel Bütçe Gelirleri	202.790.045	184.802.653	9,73	199.410.938	184.802.653	101,69	100,00
I-Vergi Gelirleri	168.087.237	152.835.111	9,98	171.206.312	152.835.111	98,18	100,00
Gelir, Kar ve Sermaye Kazanç. Üz. Al. Ver.	54.932.959	48.198.187	13,97	52.600.000	48.198.187	104,44	100,00
Gelir Vergisi	38.027.934	34.447.311	10,39	38.100.000	34.447.311	99,81	100,00
Beyana Dayanan Gelir Vergisi	1.808.529	1.505.838	20,10	1.512.910	1.505.838	119,54	100,00
Basit Usulde Gelir Vergisi	208.705	197.095	5,89	214.798	197.095	97,16	100,00
Gelir Vergisi Tevkifatı	34.833.466	31.679.074	9,96	35.141.082	31.679.074	99,12	100,00
Gelir Geçici Vergisi	1.177.234	1.065.304	10,51	1.231.210	1.065.304	95,62	100,00
Kurumlar Vergisi	16.905.025	13.750.876	22,94	14.500.000	13.750.876	116,59	100,00
Beyana Dayanan Kurumlar Vergisi	517.230	151.835	240,65	220.000	151.835	235,10	100,00
Kurumlar Vergisi Tevkifatı	182.834	42.501	330,19	16.000	42.501	1.142,71	100,00
Kurumlar Geçici Vergisi	16.204.961	13.556.540	19,54	14.264.000	13.556.540	113,61	100,00
Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler	4.088.015	3.645.438	12,14	4.029.000	3.645.438	101,46	100,00
Veraset ve İhtikal Vergisi	144.091	124.603	15,64	152.000	124.603	94,80	100,00
Motorlu Taşıtlar Vergisi	3.943.924	3.520.835	12,02	3.877.000	3.520.835	101,73	100,00
Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri	67.252.732	63.589.733	5,76	71.382.312	63.589.733	94,21	100,00
Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi	16.798.948	16.793.065	0,04	17.652.000	16.793.065	95,17	100,00
Özel Tüketim Vergisi	41.831.709	39.110.505	6,96	44.719.366	39.110.505	93,54	100,00
Petrol ve Doğalgaz Ürünlerine İlişkin ÖTV	23.941.458	22.051.751	8,57	25.638.366	22.051.751	93,38	100,00
Motorlu Taşıt Araçlarına İlişkin ÖTV	3.804.905	4.293.326	-11,38	4.611.000	4.293.326	82,52	100,00
Kolalı Gazoz, Alkollü İç. Ve Tüt Mam.	13.080.130	11.720.469	11,60	13.207.000	11.720.469	99,04	100,00
Dayanıklı Tüketim ve Diğer Mallara İlişkin ÖTV	1.005.216	1.044.959	-3,80	1.263.000	1.044.959	79,59	100,00
Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi	3.695.136	3.149.146	17,34	3.975.946	3.149.146	92,94	100,00
Mal ve Hizmetlerden Alınan Diğer V.	4.926.939	4.537.017	8,59	5.035.000	4.537.017	97,85	100,00
Uluslararası Ticaret ve Muame. Al. Ver.	32.774.519	28.970.328	13,13	33.502.000	28.970.328	97,83	100,00
Gümrük Vergileri	2.767.278	2.440.594	13,39	2.952.000	2.440.594	93,74	100,00
İthalde Alınan Katma Değer Vergisi	29.968.120	26.492.642	13,12	30.500.000	26.492.642	98,26	100,00
Diğer Dış Ticaret Gelirleri	39.121	37.092	5,47	50.000	37.092	78,24	100,00
Damga Vergisi	3.944.984	3.642.047	8,32	4.200.000	3.642.047	93,93	100,00
Harçlar	5.043.297	4.743.577	6,32	5.400.000	4.743.577	93,39	100,00
Başka Yerde Sınıflandırılmayan Diğer Ver.	50.731	45.801	10,76	93.000	45.801	54,55	100,00
II-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	7.297.383	8.239.102	-11,43	8.978.314	8.239.102	81,28	100,00
Mal ve Hizmetten Satış Gelirleri	1.502.834	1.467.998	2,37	1.687.000	1.467.998	89,08	100,00
KİT ve Kamu Bankaları Gelirleri	3.876.379	4.788.867	-19,05	4.247.707	4.788.867	91,26	100,00
Kurumlar Karları	791.890	919.133	-13,84	1.715.807	919.133	46,15	100,00
Kira Gelirleri	729.253	680.703	7,13	792.000	680.703	92,08	100,00
Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	397.027	382.401	3,82	535.800	382.401	74,10	100,00
III-Alınan Bağışlar ve Yardımlar ile Özel Gel.	869.330	1.844.605	-52,87	801.520	1.844.605	108,46	100,00
Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar	9.540	51.820	-81,59	0	51.820		100,00
Özel Gelirler	859.790	1.792.785	-52,04	801.520	1.792.785	107,27	100,00
IV-Faizler, Paylar ve Cezalar	17.026.404	15.706.237	8,41	14.118.022	15.706.237	120,60	100,00
Faiz Gelirleri	4.275.101	4.804.237	-11,01	2.225.152	4.804.237	192,13	100,00
Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	6.938.694	5.320.853	30,41	6.393.236	5.320.853	108,53	100,00
Devlet Payları	308.709	216.235	42,77	240.000	216.235	128,63	100,00
Genel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	6.629.985	5.104.618	29,88	6.153.236	5.104.618	107,75	100,00
Para Cezaları	2.920.271	3.676.656	-20,57	3.399.900	3.676.656	85,89	100,00
Yargı Para Cezaları	184.013	159.833	15,13	162.580	159.833	113,18	100,00
İdari Para Cezaları	917.222	711.526	28,91	657.291	711.526	139,55	100,00
Vergi Cezaları	1.736.213	2.688.764	-35,43	2.557.218	2.688.764	67,89	100,00
Diğer Para Cezaları	82.823	116.533	-28,93	22.811	116.533	363,08	100,00
Diğer Çeşitli Gelirler	2.892.338	1.904.491	51,87	2.099.734	1.904.491	137,75	100,00
V-Sermaye Gelirleri	9.104.999	6.079.990	49,75	4.306.770	6.079.990	211,41	100,00
Taşınmaz Satış Gelirleri	214.765	232.177	-7,50	401.300	232.177	53,52	100,00
Taşınır Satış Gelirleri	1.567	5.842	-73,18	5.470	5.842	28,65	100,00
Diğer Sermaye Satış Gelirleri	8.888.667	5.841.971	52,15	3.900.000	5.841.971	227,91	100,00
VI-Alacaklardan Tahsilat	404.692	97.608	314,61		97.608		100,00
Özel Bütçeli İdarelerin Gelirleri	4.368.545	3.971.935	9,99	3.417.133	3.971.935	127,84	100,00
Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların Gelirleri	1.739.592	1.585.185	9,74	1.728.388	1.585.185	100,65	100,00

Ek Tablo 4. 2008 Merkezi Yönetim Bütçe Giderlerinin Fonksiyonel ve Ekonomik Sınıflandırmaya Göre % Dağılımı (Aralık Sonu)

4 a)

	Personel Gid.	SGK Prim Öd.	Mal ve Hiz. Al.	Faiz Harc.	Cari Trans.	Sermaye Gid.	Sermaye Trans.	Borç Verme	Toplam
Genel Kamu Hizmetleri	6,1	0,7	2,9	62,8	25,0	0,9	0,9	0,7	100
Savunma Hizmetleri	42,8	6,5	50,1	0,0	0,1	0,5	0,0	0,0	100
Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	63,1	8,1	23,9	0,0	0,0	4,9	0,0	0,0	100
Ekonomik İşler ve Hizmetler	13,0	2,0	6,0	0,0	32,2	36,3	2,0	8,5	100
Çevre Koruma Hizmetleri	41,9	5,9	9,6	0,0	1,3	7,1	34,2	0,0	100
İskan ve Toplum Refahı Hizmetleri	0,4	0,1	0,2	0,0	50,5	14,3	34,4	0,1	100
Sağlık Hizmetleri	39,1	6,0	39,7	0,0	0,1	15,1	0,0	0,0	100
Dinlenme, Kültür ve Din Hizmetleri	54,5	7,2	12,7	0,0	8,6	13,6	2,4	1,1	100
Eğitim Hizmetleri	60,4	7,3	13,5	0,0	4,1	9,8	1,0	3,8	100
Sosyal Güv.ve Sosyal Yardımlar	0,5	0,1	1,2	0,0	97,7	0,3	0,1	0,2	100

4 b)

	Personel Gid.	SGK Prim Öd.	Mal ve Hiz. Al.	Faiz Harc.	Cari Trans.	Sermaye Gid.	Sermaye Trans.	Borç Verme	
Genel Kamu Hizmetleri	10,1	8,4	9,7	100,0	28,8	3,8	23,8	13,2	
Savunma Hizmetleri	11,1	12,9	26,6	0,0	0,0	0,4	0,0	0,0	
Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	17,7	17,3	13,6	0,0	0,0	3,6	0,1	0,0	
Ekonomik İşler ve Hizmetler	8,0	9,5	7,5	0,0	13,8	58,9	18,7	57,8	
Çevre Koruma Hizmetleri	0,2	0,2	0,1	0,0	0,0	0,1	2,3	0,0	
İskan ve Toplum Refahı Hizmetleri	0,0	0,0	0,0	0,0	2,7	2,9	41,2	0,1	
Sağlık Hizmetleri	10,4	12,2	21,5	0,0	0,0	10,6	0,0	0,0	
Dinlenme, Kültür ve Din Hizmetleri	4,3	4,3	2,0	0,0	0,5	2,8	2,9	1,0	
Eğitim Hizmetleri	37,7	34,8	17,2	0,0	1,8	16,3	9,9	26,2	
Sosyal Güv.ve Sosyal Yardımlar	0,4	0,4	1,9	0,0	52,5	0,6	1,0	1,7	
TOPLAM	100	100	100	100	100	100	100	100	

Ek Tablo 5. Genel Bütçe Finansmanı (Aralık Sonu)

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
FAİZ DIŞI DENGE	3.879.409	8.965.871	8.210.166	12.067.371	17.488.732	22.708.184	27.393.169	41.266.078	36.810.707	38.533.803	39.458.172	33.072.105
BÜTÇE DENGESİ	-403.733	-31.634	-5.540.671	-5.849.086	-2.109.123	1.968.379	-782.487	4.950.121	-4.527.090	-4.816.842	-9.332.529	-17.589.195
BÜTÇE EMANETLERİ	1.588.679	-780.983	-928.970	-826.479	-971.903	-1.314.840	-1.301.043	-1.597.161	-820.179	-1.302.173	600.740	1.684.934
DİĞER EMANETLER	-1.603.277	-907.278	-1.675.375	-852.663	-580.719	-318.475	-218.381	-1.460.103	-1.274.767	-1.400.903	-514.439	-1.196.353
AVANSLAR	1.473.750	1.389.617	749.179	735.199	617.408	535.029	572.074	360.561	569.867	5.565	-617.692	-1.872.894
Nakit Dengesi	1.055.419	-330.278	-7.395.837	-6.793.029	-3.044.337	870.093	-1.729.837	2.253.418	-6.052.169	-7.514.353	-9.863.920	-18.973.508
Hazine Finansmanı	-1.055.419	330.278	7.395.837	6.793.029	3.044.337	-870.093	1.729.837	-2.253.418	6.052.169	7.514.353	9.863.920	18.973.508
Toplam Net Borçlanma (Borçlanma eksi geri ödeme)	1.891.361	4.650.097	5.757.359	8.464.671	7.004.996	6.540.522	8.014.869	11.215.691	14.178.142	14.907.261	15.641.295	17.319.778
Yapılan Borçlanmaların toplamı	8.327.310	15.529.712	21.219.464	33.696.425	41.356.531	46.106.358	66.516.616	81.549.110	87.242.743	95.041.638	110.850.583	118.455.540
İç Borçlanma	7.167.997	14.266.598	18.687.985	30.277.607	32.925.646	36.710.644	56.378.877	71.169.974	74.614.676	82.217.993	97.583.320	103.983.336
Tahvil	5.566.997	11.750.598	15.340.985	25.649.607	28.297.646	32.082.644	48.231.877	58.121.258	60.913.960	68.517.276	80.617.063	85.377.035
Bono	1.601.000	2.516.000	3.347.000	4.628.000	4.628.000	4.628.000	8.147.000	13.048.716	13.700.716	13.700.716	16.966.257	18.606.301
Diş Borçlanma	1.159.313	1.263.113	2.531.479	3.418.818	8.430.886	9.395.715	10.137.739	10.379.137	12.628.067	12.823.645	13.267.263	14.472.204
Anapara Geri Ödemeleri Toplamı	-6.435.949	-10.879.614	-15.462.104	-25.231.754	-34.351.535	-39.565.836	-58.501.747	-70.333.419	-73.064.601	-80.134.377	-95.209.288	-101.135.761
İç Borçlanma	-4.226.664	-8.051.927	-10.478.559	-19.671.755	-28.375.777	-32.884.707	-51.702.789	-62.938.348	-65.045.981	-71.134.571	-84.875.938	-90.124.423
Tahvil	-1.154.664	-4.188.927	-4.344.559	-12.894.970	-21.598.992	-26.107.922	-42.684.004	-53.007.348	-54.283.981	-60.372.571	-74.113.938	-79.362.423
Bono	-3.072.000	-3.863.000	-6.134.000	-6.776.785	-6.776.785	-6.776.785	-9.018.785	-9.931.000	-10.762.000	-10.762.000	-10.762.000	-10.762.000
Diş Borçlanma	-2.209.285	-2.827.687	-4.983.545	-5.559.999	-5.975.759	-6.681.129	-6.798.959	-7.395.071	-8.018.620	-8.999.805	-10.333.350	-11.011.338
Borçlanma Dışı Diğer Finansman	90.365	79.024	116.137	134.031	140.302	143.907	-1.129.481	-1.133.103	-1.096.064	-1.051.406	-1.069.510	-1.106.650
Özelleştirme Gelirlerinden												
Hazineye Aktarılan	63.795	63.795	63.795	63.795	63.795	63.795	63.795	63.795	63.795	63.795	63.795	63.795
Net Borç Verme (-)	-26.570	-15.229	-52.342	-70.236	-76.507	-80.111	1.193.277	1.196.898	1.159.859	1.115.201	1.133.305	1.170.445
Kasa hareketi (- giriş, + çıkış)	-3.037.145	-4.398.844	1.522.341	-1.805.674	-4.100.961	-7.554.521	-5.155.551	-12.336.006	-7.029.909	-6.341.502	-4.707.865	2.760.379
Kaynak : Hazine Müsteşarlığı												

Ek Tablo 6. Merkezi Yönetim Borç Stokunun Kompozisyonu (Aralık Sonu)

(milyon YTL)	Merkezi Yönetim Borç Stoku (2007 Sonu)	%	Merkezi Yönetim Borç Stoku (Ocak 2008)	%	Merkezi Yönetim Borç Stoku (Şubat2008)	%	Merkezi Yönetim Borç Stoku (Mart2008)	%	Merkezi Yönetim Borç Stoku (Nisan2008)	%	Merkezi Yönetim Borç Stoku (Mayıs2008)	%	Merkezi Yönetim Borç Stoku (Haziran2008)	%	Merkezi Yönetim Borç Stoku (Temmuz2008)	%	Merkezi Yönetim Borç Stoku (Ağustos2008)	%	Merkezi Yönetim Borç Stoku (Eylül2008)	%	Merkezi Yönetim Borç Stoku (Ekim2008)	%	Merkezi Yönetim Borç Stoku (Kasım2008)	%	Merkezi Yönetim Borç Stoku (Aralık2008)	%
İç Borç Stokunun Yapısı	255.310	100,0	258.468	100,0	262.019	100,0	266.477	100,0	268.794	100,0	261.317	100,0	261.000	100,0	261.149	100,0	264.176	100,0	266.364	100,0	271.333	100,0	273.816	100,0	274.827	100,0
<i>Kağıdı Elinde Tutanlar Açısından</i>	255.310	100,0	258.468	100,0	262.019	100,0	266.477	100,0	268.794	100,0	261.317	100,0	261.000	100,0	261.149	100,0	264.176	100,0	266.364	100,0	271.333	100,0	273.816	100,0	274.827	100,0
<i>Kamuya</i>	66.876	26,2	67.423	26,1	68.499	26,1	69.038	25,9	69.120	25,7	67.488	25,8	67.675	25,9	68.287	26,1	69.629	26,4	68.903	25,9	68.813	25,4	68.403	25,0	65.751	23,9
<i>Piyasaya</i>	188.434	73,8	191.044	73,9	193.519	73,9	197.439	74,1	199.674	74,3	193.829	74,2	193.325	74,1	192.861	73,9	194.547	73,6	197.460	74,1	202.519	74,6	205.413	75,0	209.076	76,1
<i>Faiz Yapısı Açısından</i>	255.310	100,0	258.468	100,0	262.019	100,0	266.477	100,0	268.794	100,0	261.317	100,0	261.000	100,0	261.149	100,0	264.176	100,0	266.364	100,0	271.333	100,0	273.816	100,0	274.827	100,0
<i>Sabit Faizliler</i>	128.148	50,2	131.184	50,8	135.278	51,6	138.386	51,9	136.920	50,9	138.354	52,9	136.773	52,4	137.586	52,7	135.861	51,4	138.746	52,1	141.720	52,2	139.128	50,8	140.614	51,2
<i>Değişken Faizliler</i>	127.162	49,8	127.284	49,2	126.741	48,4	128.091	48,1	131.874	49,1	122.963	47,1	124.227	47,6	123.563	47,3	128.315	48,6	127.618	47,9	129.613	47,8	134.688	49,2	134.213	48,8
<i>Döviz Kompozisyonu açısından</i>	255.310	100,0	258.468	100,0	262.019	100,0	266.477	100,0	268.794	100,0	261.317	100,0	261.000	100,0	261.149	100,0	264.176	100,0	266.364	100,0	271.333	100,0	273.816	100,0	274.827	100,0
<i>Türk Lirası Cinsinden</i>	229.168	89,8	232.109	89,8	236.761	90,4	238.756	89,6	241.152	89,7	240.100	91,9	239.664	91,8	241.510	92,5	245.065	92,8	246.707	92,6	249.061	91,8	250.685	91,6	251.836	91,6
<i>Döviz Cinsinden</i>	24.931	9,8	25.132	9,7	24.007	9,2	26.316	9,9	26.250	9,8	19.907	7,6	19.991	7,7	18.347	7,0	17.886	6,8	18.700	7,0	21.560	7,9	22.399	8,2	22.227	8,1
<i>Döviz Endeksli TL</i>	1.211	0,5	1.226	0,5	1.251	0,5	1.405	0,5	1.391	0,5	1.309	0,5	1.344	0,5	1.292	0,5	1.225	0,5	956	0,4	712	0,3	732	0,3	764	0,3
Diş Borç Stokunun Yapısı	78.168	100,0	78.180	100,0	79.739	100,0	86.571	100,0	85.938	100,0	85.248	100,0	87.190	100,0	84.691	100,0	81.866	100,0	87.310	100,0	102.050	100,0	105.816	100,0	105.313	100,0
<i>Faiz Yapısı açısından</i>	78.168	100,0	78.180	100,0	79.739	100,0	86.571	100,0	85.938	100,0	85.248	100,0	87.190	100,0	84.691	100,0	81.866	100,0	87.310	100,0	102.050	100,0	105.816	100,0	105.313	100,0
<i>Sabit Faizliler</i>	57.731	73,9	57.689	73,8	59.585	74,7	64.347	74,3	63.922	74,4	60.165	70,6	61.796	70,9	59.656	70,4	58.004	70,9	62.514	71,6	73.511	72,0	76.343	72,1	75.825	72,0
<i>Değişken Faizliler</i>	20.437	26,1	20.491	26,2	20.154	25,3	22.223	25,7	22.016	25,6	25.083	29,4	25.394	29,1	25.035	29,6	23.862	29,1	24.796	28,4	28.539	28,0	29.473	27,9	29.488	28,0
Toplam Borç Stokunun Yapısı	333.478	100,0	336.647	100,0	341.758	100,0	353.048	100,0	354.732	100,0	346.564	100,0	348.190	100,0	345.840	100,0	346.042	100,0	353.674	100,0	373.383	100,0	379.632	100,0	380.140	100,0
<i>Kağıdı Elinde Tutanlar Açısından</i>	333.478	100,0	336.647	100,0	341.758	100,0	353.048	100,0	354.732	100,0	346.564	100,0	348.190	100,0	345.840	100,0	346.042	100,0	353.674	100,0	373.383	100,0	379.632	100,0	380.140	100,0
<i>Kamuya</i>	66.876	20,1	67.423	20,0	68.499	20,0	69.038	19,6	69.120	19,5	67.488	19,5	67.675	19,4	68.287	19,7	69.629	20,1	68.903	19,5	68.813	18,4	68.403	18,0	65.751	17,3
<i>Piyasaya (1)</i>	266.602	79,9	269.224	80,0	273.259	80,0	284.010	80,4	285.612	80,5	279.077	80,5	280.515	80,6	277.553	80,3	276.413	79,9	284.771	80,5	304.569	81,6	311.230	82,0	314.389	82,7
<i>Faiz Yapısı Açısından</i>	333.478	100,0	336.647	100,0	341.758	100,0	353.048	100,0	354.732	100,0	346.564	100,0	348.190	100,0	345.840	100,0	346.042	100,0	353.674	100,0	373.383	100,0	379.632	100,0	380.140	100,0
<i>Sabit Faizliler</i>	185.879	55,7	188.872	56,1	194.863	57,0	202.734	57,4	200.842	56,6	198.519	57,3	198.569	57,0	197.242	57,0	193.865	56,0	201.260	56,9	215.231	57,6	215.471	56,8	216.439	56,9
<i>Değişken Faizliler</i>	147.599	44,3	147.775	43,9	146.895	43,0	150.315	42,6	153.890	43,4	148.046	42,7	149.621	43,0	148.598	43,0	152.177	44,0	152.414	43,1	158.152	42,4	164.161	43,2	163.701	43,1
<i>Döviz Kompozisyonu açısından</i>	333.478	100,0	336.647	100,0	341.758	100,0	353.048	100,0	354.732	100,0	346.564	100,0	348.190	100,0	345.840	100,0	346.042	100,0	353.674	100,0	373.383	100,0	379.632	100,0	380.140	100,0
<i>Türk Lirası Cinsinden</i>	229.168	68,7	232.109	68,9	236.761	69,3	238.756	67,6	241.152	68,0	240.100	69,3	239.664	68,8	241.510	69,8	245.065	70,8	246.707	69,8	249.061	66,7	250.685	66,0	251.836	66,2
<i>Döviz Cinsinden</i>	103.099	30,9	103.312	30,7	103.746	30,4	112.887	32,0	112.189	31,6	105.155	30,3	107.181	30,8	103.038	29,8	99.751	28,8	106.011	30,0	123.610	33,1	128.216	33,8	127.540	33,6
<i>Döviz Endeksli TL</i>	1.211	0,4	1.226	0,4	1.251	0,4	1.405	0,4	1.391	0,4	1.309	0,4	1.344	0,4	1.292	0,4	1.225	0,4	956	0,3	712	0,2	732	0,2	764	0,2
<i>İç Borç Stokunun Ortalama Vadesi (Ay)</i>	25,7		24,9		24,4		23,4		23,5		23,3		23,0		24,2		24,4		23,6		23,6		24,3		23,9	
<i>İç Borçlanmanın Ortalama Vadesi (Ay)*</i>	22,0		21,2		27,6		20,4		30,7		28,1		40,1		35,2		29,7		30,3		42,6		33,6		34,0	
<i>İç Borç İhaleleri Ortalama Faiz Oranı % (2)*</i>	16,52		16,23		16,72		17,49		18,28		19,57		21,54		20,53		18,94		18,75		20,57		21,44		18,64	